



LUND UNIVERSITY

Examen i ekonomi – och sedan? 2003-2005 års lundaekonomer om utbildning och yrkesliv

Holmström, Ola; Renehed, Mattias

2008

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Holmström, O., & Renehed, M. (2008). *Examen i ekonomi – och sedan? 2003-2005 års lundaekonomer om utbildning och yrkesliv*. (Utvärderingsenheten Rapporter; Vol. 2008, Nr. 251). Lund University.

Total number of authors:
2

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Examen i ekonomi - och sedan?

2003-2005 års lundaekonomer om utbildning och yrkesliv



Examen i ekonomi – och sedan?

**2003-2005 års lundaekonomer om
utbildning och yrkesliv**

Sammanställd av Ola Holmström och Mattias Renehed

Utvärderingsenheten
Lunds universitet
Box 117
221 00 Lund

Tel: 046-222 94 53
Fax: 046-222 44 36
E-mail: evaluat@evaluat.lu.se
Internet: <http://www.evaluat.lu.se>

ISSN 1401-775X

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
1. Presentation av undersökningen.....	9
Urval, svarsfrekvens och representativitet.....	9
Disposition.....	11
2. Vägar till examen.....	12
3. Inträdet på arbetsmarknaden.....	15
Erfarenheter av arbetslöshet.....	15
Tid mellan avslutad utbildning och det första arbetet.....	16
Kontakten med den första arbetsplatsen och arbetets kvalificering.....	19
4. Nuvarande arbete.....	21
Arbetsmarknadssektor och bransch.....	21
Yrkestitlar och arbetsuppgifter.....	23
Arbetsledning och utlandsarbete.....	24
Lön.....	27
5. Utbildningens kvalitet och arbetslivsrelevans.....	29
Kraven i arbetslivet och träningen i utbildningen.....	30
Färdigheter som inte har tränats i utbildningen.....	34
Utbildningen som grund för arbete.....	35
Utbildningens svaga och starka sidor ur alumnernas synvinkel.....	37
Referenser.....	40
Bilaga 1. Enkät.....	41
Bilaga 2. Diagram avseende färdighetsträning.....	47

Tabeller

1:1 Representativitet utifrån huvudämne	10
4:1 Branscher med exempel på yrkestitlar	23
4:2 Fördelning över lundaekonomernas arbetsuppgifter	24
5:1 Andel lundaekonomer som uppger att de olika träningsmomenten inte har förekommit i utbildningen	35

Diagram

2:1 Andel av 1998 års nybörjare på ekonomprogrammet som var fortsatt registrerade på programmet respektive registrerade inom Lunds universitet överhuvudtaget, efter termin 1-9	12
2:2 Uttagna examina efter 10 år bland nybörjare på ekonomprogrammet 1998	13

2:3 Uttagna examina i företagsekonomi 2004	14
3:1 Lundaekonomernas arbetssituation hösten 2007	16
3:2 Tid mellan examen och det första arbetet bland samtliga högskoleutbildade, ekonomer i riket och lundaekonomer	17
3:3 Tid mellan examen och det första arbetet bland lundaekonomer med annat modersmål än svenska	18
3:4 Hur lundaekonomerna kom i kontakt med den första arbetsplatsen	19
4:1 Lundaekonomernas fördelning över arbetsmarknadssektorer	21
4:2 Lundaekonomernas branschtillhörighet	22
4:3 Andel män och kvinnor med erfarenhet av ledande uppgifter	25
4:4 Andel lundaekonomer med ledarskapsuppgifter efter utbildningen	25
4:5 Andel lundaekonomer med erfarenhet av utlandsarbete	26
4:6 Lundaekonomernas lönespridning	27
4:7 Manliga och kvinnliga lundaekonomers lönenivåer	28
5:1 Överensstämmelse mellan lundaekonomernas nuvarande arbete och utbildningens inriktning	29
5:2 I vilken utsträckning har du i ditt arbete den senaste månaden haft arbetsuppgifter som ställt krav på följande?	30
5:3 Arbetskrav och färdighetsträning bland företagsekonomer	32
5:4 Arbetskrav och färdighetsträning bland nationalekonomer	33
5:5 Arbetskrav och färdighetsträning bland alumner med examen i handelsrätt	34
5:6 I vilken utsträckning utbildningen har varit en bra grund för att...	36
5:7 I vilken grad utbildningen har varit en bra grund för att börja arbeta/utföra nuvarande arbetsuppgifter bland lundaekonomer med arbete inom/utom utbildningsområdet	37
5:8 Utbildningens svaga sidor	38
5:9 Utbildningens starka sidor	39

Sammanfattning

Denna undersökning syftar till att skapa en bild av hur tidigare studenter vid Ekonomihögskolan i Lund (EHL) bedömer sin utbildning efter några års erfarenheter av yrkeslivet. Undersökningen bygger på ett enkätformulär som rikts till studenter som tagit kandidat- eller magisterexamen vid EHL åren 2003-2005. Enkäten distribuerades till 1372 personer under hösten 2007 och den fokuserar på tre huvudsakliga frågeområden:

- Inträde och etablering på arbetsmarknaden
- Nuvarande situation på arbetsmarknaden
- Alumnernas värdering av utbildningen utifrån sina arbetslivserfarenheter.

Enkäten besvarades av 744 personer vilket ger en svarsfrekvens motsvarande 56%. Ämnesmässigt är de svarande fördelade över fem huvudämnen: företags ekonomi, nationalekonomi, handelsrätt, statistik och ekonomisk historia.¹ I det följande sammanfattas resultatet av undersökningen med utgångspunkt i studiens centrala frågeområden.

Erfarenheter av arbetslöshet, hög sysselsättningsgrad och betydelsen av personliga kontakter

Etableringen på arbetsmarknaden har inte varit problemfri. Generellt sett tar det längre tid för ekonomer än för andra högskoleutbildade att komma in på arbetsmarknaden. Detta gäller också för lundaekonomerna. Fyra av tio av dem som medverkade i studien hade ett arbete inom en månad efter att utbildningen avslutats och samma sak gäller för betydligt fler, sex av tio, bland högskoleutbildade i allmänhet. För alumnerna med annat modersmål än svenska var inträdet på arbetsmarknaden särskilt problematiskt. Inom gruppen hade fler än hälften inte fått något arbete tre månader efter att de avslutat sin utbildning vid EHL. Erfarenhet av arbetslöshet är dock ingen ovanlighet bland alumnerna i stort. Totalt sett har omkring en tredjedel av dem erfarenhet av arbetslöshet efter att de avslutat sin utbildning vid EHL. Ämnesvis är perioder av arbetslöshet vanligast bland dem med examen i handelsrätt och nationalekonomi.

Några år efter examen var den generella bilden en helt annan. Hösten 2007 har nästan samtliga (97%) ett arbete, vilket bland annat kan förstås mot bakgrund av en god arbetsmarknad i allmänhet. Trots erfarenheter av arbetslöshet är etab-

¹ Vid EHL kan man även studera Informatik. Ämnet behandlas i en kommande alumnundersökning som publiceras under hösten 2008.

leringen på arbetsmarknaden alltså hög några år efter examen. Det finns emellertid grupper där etableringsgraden är betydligt lägre. De som tagit examen i handelsrätt har med en arbetslöshet på 10 % en betydligt svagare position på arbetsmarknaden än framförallt företagsekonomerna. Den grupp som haft det allra svårast att få jobb är emellertid alumnerna över 40 år. Inom gruppen är arbetslösheten så hög som 12 % hösten 2007. Denna grupp består nästan uteslutande av personer med icke-akademisk eller utländsk bakgrund.

Den viktigaste vägen till det första arbetet efter examen gick genom personliga kontakter som familj, vänner och tidigare arbetsgivare. Få, färre än var tionde, fick sitt första arbete via Arbetsförmedlingen. De allra flesta, omkring åtta av tio, bedömer att deras första arbete ställde krav på akademisk utbildning. Av de som inlett sin yrkesbana med ett mindre kvalificerat arbete har den stora majoriteten lämnat detta arbete till förmån för en annan arbetsplats hösten 2007. Bland de totalt 19 personer som startat sin yrkesbana med ett okvalificerat arbete och som fortfarande är kvar på detta är emellertid alumnerna med utländsk bakgrund klart överrepresenterade.

Väletablerade med arbete inom många branscher – men få egna företagare

Med en hög grad tillsvidareanställningar (90%) är lundaekonomerna väletablerade på arbetsmarknaden. Man har också förhållandevis hög lön. Hösten 2007 uppgår medianlönen till omkring 30 000 kronor/månad, vilket är högre än för ekonomerna i riket och bland högskoleutbildade i allmänhet. Samtidigt arbetar de flesta mycket. Den genomsnittliga veckoarbetstiden uppgår till 46 timmar. Den mest påtagliga löneskillnaden är att de manliga ekonomerna tjänar betydligt mer än de kvinnliga. Detta gäller inom den privata sektorn, där lönerna generellt sett är mycket högre. Inom offentlig sektor är lönebildningen för män och kvinnor i princip jämn.

Nästan samtliga företagsekonomer arbetar inom privat sektor, medan en fjärdedel av nationalekonomerna och fyra av tio av dem som tagit examen i handelsrätt arbetar inom offentlig. De branscher som flest arbetar inom är finansiell verksamhet, konsultverksamhet samt tillverkning. I övrigt är lundaekonomerna verksamma inom en mängd olika arbetsområden och branscher. Några arbetar till exempel inom media, andra jobbar med forskning eller utbildning medan ytterligare några är verksamma inom fastighets-, bemannings- eller energibranschen. Den stora bredden är något som lundaekonomerna framhåller som en styrka i utbildningen. Som utbildad ekonom finns helt enkelt många möjliga branscher att arbeta inom och av detta följer för många en känsla av valfrihet och möjligheter.

Samtidigt som spridningen mellan branscher och arbetsområden är stor hade ganska få lundaekonomerna valt att starta egna företag. Omkring 2 procent av de kvinnliga och 5 procent av de manliga ekonomerna driver egna verksamheter. Detta kan jämföras med att drygt 5 procent av Sveriges arbetande kvinnor och 14 procent av männen är egna företagare. I detta avseende riktar flera alumner också viss kritik mot utbildningen vid EHL. Så många som hälften ansåg att studierna inte varit någon särskilt bra grund för att utveckla deras entreprenörsförmåga.

Totalt sett har hälften av lundaekonomerna haft någon form av arbetsledande roll på sitt arbete sedan de avslutade studierna vid EHL. Med ökad arbetslivserfarenhet ökar andelen personer med arbetsledande uppgifter. Av dem som varit ute i arbetslivet i två år har 40 procent erfarenhet av arbetsledning och samma sak gäller för 60 procent av dem som arbetat i fyra år. Hösten 2007 arbetar knappt var tionde av lundaekonomerna utomlands. Emellertid är ytterligare ett sjuttioal skrivna utomlands vilket innebär att andelen utlandsarbetande lundaekonomerna i realiteten är betydligt högre. Av dem som arbetar utomlands och som medverkar i undersökningen är de flesta yngre, nästan 8 av 10 har inte fyllt 30 år. Den danska arbetsmarknaden dominerar kraftigt. Av dem som arbetade utomlands hösten 2007 befann sig så många som hälften i Danmark.

Studiernas bristande arbetslivsanknytning och den goda överensstämmelsen mellan kraven i arbetslivet och träningen i utbildningen

Många alumner kritiserar utbildningen vid EHL för att ha en otillräcklig anknytning till arbetslivet. Detta framhålls av så många som drygt 300 personer, vilket svarar mot över 40% av dem som medverkar i undersökningen. Vad som framhålls mer än någonting annat är att utbildningen vid EHL borde ha inslag av praktik. Önskemål om en mera konkret relation till yrkeslivet kommer också till uttryck i form av ett otillfredsställt behov gällande träning i specifika datorprogram som man använder sig av i sitt arbete. Detta gäller t.ex. Excel och PowerPoint, men även andra bokförings- och redovisningsprogram nämns.

En relativt stor andel av alumnerna menar att utbildningen vid EHL inte innehöll någon färdighetsträning alls inom vissa centrala områden. Exempelvis framhåller omkring var tredje att de inte fått någon träning i att göra etiska bedömningar, vilket är en förmåga som tydligt kan länkas till nu gällande examensordning. Därutöver menar ganska många att de inte fått någon träning alls i projekt- och arbetsledning, att medverka i verksamhetsutveckling eller att förklara för icke-specialister.

Även om vissa förmågor tränades betydligt mindre än andra är balansen överlag god mellan de förmågor som alumnerna tränade i utbildningen och de krav som deras arbeten ställer på dem. Inom de områden där arbetskraven är som störst är ekonomerna alltså nöjda med utbildningen vid EHL. Detta gäller i stora drag för alumnerna inom samtliga ämnen. Särskilt mycket uppskattas träningen i att göra skriftliga presentationer, teamarbete och att självständigt lösa problem. Kännetecknande för dessa moment är också att de har en framträdande plats i alumnernas yrkesliv. Resultaten kan länkas till kritiken mot utbildningens avstånd till arbetslivet. Samtidigt som ekonomalumnerna kritiserar en bristande arbetslivsanknytning anser alltså merparten att just de färdigheter som deras arbete kräver är färdigheter som i hög grad tränats i utbildningen. Detta kan givetvis betraktas som en tydlig form arbetslivsanknytning. En viktig pedagogisk uppgift torde därmed bestå i att redan under utbildningen tydliggöra kopplingen mellan vissa generella färdigheter och det stundande arbetslivet.

Många alumner uttrycker sin uppskattning i förhållande till EHL:s lärarkollegium. Lärarna beskrivs som kunniga, engagerade, trevliga och pedagogiska. Andra framhåller undervisningsmetoderna. Case-metodiken anses skapa pedagogiska vinster och lägga grund för meningsfulla diskussioner. Grupparbeten, uppsats- och rapportskrivande har utvecklat förmågor som värdesätts både privat och på arbetsmarknaden. Undervisningsmetoderna ligger således till grund för specifika färdigheter som beskrivs som mycket viktiga. Häribland framhålls förmågan att tänka i perspektiv, att inhämta och strukturera data, att analysera information och att samarbeta med andra kring uppställda mål.

1. Presentation av undersökningen

Denna undersökning syftar till att skapa en bild av hur tidigare studenter vid Ekonomihögskolan i Lund (EHL) bedömer sin utbildning efter några års erfarenheter av yrkeslivet. Undersökningen bygger på ett enkätformulär som riktats till studenter som tagit kandidat- eller magisterexamen vid EHL åren 2003-2005. Enkäten besvarades under hösten 2007 och den fokuserar på tre huvudsakliga frågeområden:

- Ekonomalumnernas inträde och etablering på arbetsmarknaden.
- Ekonomalumnernas nuvarande situation på arbetsmarknaden.
- Ekonomalumnernas värdering av sin utbildning utifrån sina arbetslivserfarenheter.

Inom ramen för de övergripande frågeområdena undersöks flera specifika frågeställningar. Hur väl har ekonomalumnerna lyckats etablera sig på arbetsmarknaden? Hur lång tid efter examen dröjde det innan de fick sitt första arbete och var det fråga om ett kvalificerat arbete? Inom vilka branscher och sektorer arbetar ekonomalumnerna och vari består deras viktigaste arbetsuppgifter? Alumnerna bedömer också utbildningen vid EHL i ljuset av sina erfarenheter från arbetsmarknaden. Vilka färdigheter tränades på utbildningen och hur motsvarar dessa kraven i arbetslivet? Vilka är utbildningens styrkor och svagheter ur alumnernas synvinkel?

Urval, svarsfrekvens och representativitet

Drygt 1500 personer tog kandidat- eller magisterexamen vid EHL under åren 2003-2005. De som tog kandidatexamen under 2005 men valde att läsa vidare mot en magisterexamen under 2006 har dock inte ombetts att medverka i undersökningen. Deras tid att etablera sig på arbetsmarknaden har helt enkelt varit alltför begränsad. Alumner som inte är skrivna i Sverige ingår inte heller i undersökningen. Det finns ett stort intresse av att ta del av deras erfarenheter men trots särskilda ansträngningar har vi inte lyckats nå personerna ifråga.

Mot denna bakgrund distribuerades enkäten till 1372 ekonomalumner. Ämnesmässigt är alumnerna fördelade över fem av de sex huvudämnen som examen från EHL kan inriktas mot: företagsekonomi, nationalekonomi, handelsrätt, statistik och ekonomisk historia.² Eftersom företagsekonomi är det enskilt

² Vid EHL kan man även studera Informatik. Ämnet behandlas i en kommande alumnerundersökning som publiceras under hösten 2008.

största ämnet vid EHL dominerar företagsekonomerna urvalspopulationen och därefter kommer nationalekonomerna (se tabell 1:1). Betydligt färre hade examinerats i ämnena handelsrätt, statistik och ekonomisk historia.

Totalt sett besvarades enkäten av 744 personer, vilket ger en svarsfrekvens motsvarande 56 %. Ämnesvis hade nationalekonomerna besvarat enkäten i något lägre utsträckning än alumnerna från övriga ämnen. De svarande är dock i stort representativa för populationen med avseende på ämne.

Tabell 1:1 *Representativitet utifrån huvudämne*

Huvudämne	Population		Svarsfrekvens	
	Antal personer	Andel %	Antal svar	Andel %
Företagsekonomi	1139	83	615	83
Nationalekonomi	158	12	68	9
Handelsrätt	44	3	20	3
Statistik	17	1	9	1
Ekonomisk historia	14	1	6	1
Övriga ³			26	3
Totalt	1372	100	744	100

Omkring hälften av dem som medverkar i undersökningen är kvinnor. Inom nationalekonomi och ekonomisk historia är majoriteten män och endast en dryg tredjedel utgörs av kvinnor. Medianåldern vid examenstillfället var 26 år. Detta är överensstämmande med snittåldern för samtliga examinerade vid Lunds universitet.⁴

Merparten har tagit en magisterexamen (75%) framför en kandidatexamen (25%). Detta bekräftar en trend gällande examensformen. Vid mitten av 1990-talet tog för första gången fler studenter från EHL magisterexamen framför kandidatexamen. Därefter har magistrarna kontinuerligt ökat i förhållande till kandidaterna.⁵ Sett till studieform har 4 av 10 avlagt examen inom ramen för ekonomprogrammet och nästan lika många genom fristående kurser.⁶ 14 procent

³ Gruppen övriga består av 13 personer som angivit annat huvudämne, 10 personer har tagit examen i två av huvudämnena och för 3 saknas uppgiften.

⁴ Uppgifter från LADOK.

⁵ Uppgifter från LADOK.

⁶ Ekonomprogrammet och Internationella ekonomprogrammet har under hösten 2007 ersatts med Civilekonomprogrammet och Ekonomie kandidatprogrammet (Verksamhetsplan 2007. Ekonomihögskolan vid Lunds universitet. Ekonomihögskolans styrelse 2006-11-23. s 9.)

har läst på internationella ekonomprogrammet.⁷ Även med avseende på ålder, examensform och studieförhållanden är de svarande representativa för urvalet. Kvinnorna svarade i något högre utsträckning än männen inom samtliga ämnen.

Av de svarande studerar några inom ramen för forskarutbildningen men ingen har avlagt forskarexamen. Merparten, två av tre, har förälder med universitetsutbildning, varav några enstaka med licentiat- eller doktorsexamen. Drygt en tredjedel kommer från mer studieovana hem. 14 procent av lundaekonomerna har utländsk bakgrund och hälften av dem har ett annat modersmål än svenska. Alumnerna med icke-akademisk och utländsk bakgrund är överrepresenterade bland de äldre ekonomalumnerna. Detta gäller i synnerhet bland dem över 40 år. Denna grupp består av 40 personer och nästan samtliga har icke-akademisk eller utländsk bakgrund. Inom dessa grupper är det således ganska vanligt att påbörja studier vid en senare ålder.

Disposition

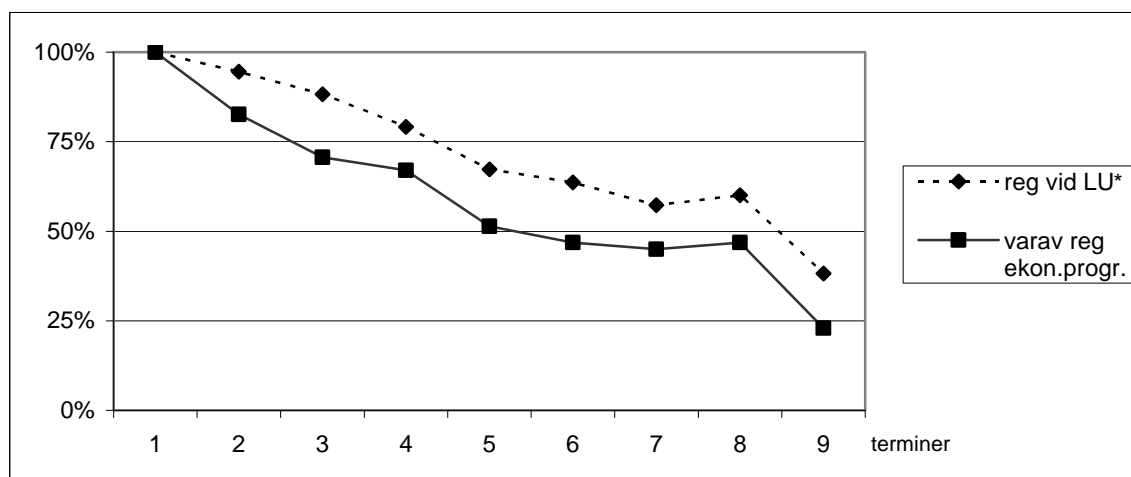
I resultatredovisningens första avsnitt redovisas alumnernas vägar till examen i termer av studieavhopp och andelen som studerat på program eller fristående kurser. Avsnittet bygger på uppgifter från LADOK. Därefter presenteras resultatet av enkätundersökningen. I kapitel 3 fokuseras den första tiden efter utbildningen vid EHL avslutats. Hur lång tid tog det att skaffa det första arbetet? Vilka erfarenheter har ekonomalumnerna av arbetslöshet? Därefter redogörs för den nuvarande arbetssituationen i termer av bransch- och sektorstillhörighet, arbetsuppgifter, yrkestitlar och lön. I det avslutande kapitlet redovisas alumnernas bedömning av utbildningen vid EHL utifrån deras erfarenheter av yrkeslivet. Resultaten presenteras i huvudsak ämnesvis. De som har tagit examen i Ekonomisk historia och Statistik är emellertid för få för att redovisas i diagramform och kommer därför att kommenteras i den löpande texten.

⁷ 7 procent uppger att de tagit examen genom "annat program". En granskning av denna grupp visar att en majoritet antingen har studerat utomlands, studerat vid annat lärosäte eller har en examen utöver ekonomexamen (ofta inom teknik eller statsvetenskap). Denna grupp har sin utbildningsidentitet utanför EHL.

2. Vägar till examen

Programstudier vid EHL leder för många fram till en examen i ekonomi. Detta gäller dock inte för alla. Hur många studenter vid EHL når då ända fram till examen och hur många hoppar av? En indikation ges om vi följer den grupp studenter som påbörjade det allmänna ekonomiprogrammet vid EHL 1998. Resultatet tyder på ganska omfattande avhopp. Inför hösten 1998 antogs 110 personer till hela programmet och efter fem terminer var så få som hälften av dessa fortsatt registrerade på programmet.⁸ Bortfallet är större än vad som exempelvis var gällande för Juristprogrammets nybörjare år 2000, av vilka omkring 40 % lämnat utbildningen vid motsvarande tidpunkt.⁹

Diagram 2:1 Andel av 1998 års nybörjare på ekonomiprogrammet som var fortsatt registrerade på programmet respektive registrerade inom Lunds universitet överhuvudtaget, efter termin 1-9



* Den streckade linjen visar andelen av 1998 års nybörjare på ekonomiprogrammet som oavsett studieinriktning är registrerade vid Lunds universitet. I gruppen ingår alltså både de nybörjare som är kvar på ekonomiprogrammet och de som lämnat för annan utbildning inom Lunds universitet.

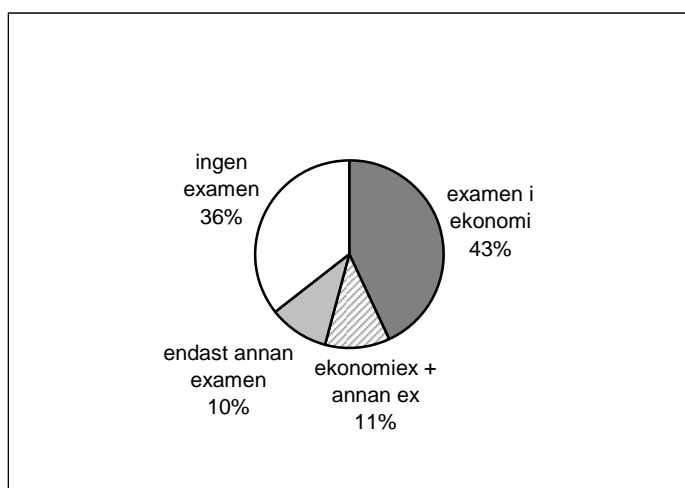
Hur många av de ursprungligen antagna studenterna avlägger sin examen vid EHL och i vilken utsträckning avläggs examen i något annat ämne vid Lunds universitet? Hur många tar inte någon examen alls? Av de nyantagna på det allmänna ekonomiprogrammet våren och hösten 1998 hade över hälften tagit exa-

⁸ Registreringsmönstret på de internationella ekonomiprogrammen är mycket likartat, med undantag för den fjärde terminen då de internationella studenterna under en termin studerar vid ett utländskt universitet

⁹ Utvärderingsenheten Rapport nr 2007:244. Student- och lärarbarometern. Juristutbildningen.

men i ekonomi i Lund 10 år senare (diagram 2:2). Detta kan jämföras med exempelvis juristutbildningen där cirka 60% av nybörjarna når ända vägen till examen¹⁰ och sjuksköterskeutbildningen där samma sak gäller för omkring 90%.¹¹ Av ekonomerna hade drygt en tiondel kombinerat sin examen i ekonomi med en annan examen, vanligen jurist- eller civilingenjörsutbildning. För gruppen som tagit examen i ekonomi var företagsekonomi det dominerade huvudämnet. Ytterligare en tiondel hade lämnat studierna i ekonomi och istället avlagt annan examen vid Lunds universitet. Även här dominerar jurist- och civilingenjörsutbildning. Tio år efter att de påbörjade det allmänna ekonomiprogrammet vid EHL hade två tredjedelar avlagt ekonom- eller annan examen vid Lunds universitet.¹²

Diagram 2:2 *Uttagna examina efter 10 år bland nybörjare på ekonomiprogrammet 1998*



I vilken utsträckning leder programmen till examen i ekonomi vid EHL? Av dem som tog examen under 2004 hade omkring hälften tagit sin examen i företagsekonomi genom studier på ett ekonomiprogram (diagram 2:2). Vanligast var det allmänna ekonomiprogrammet, följt av det internationella ekonomiprogrammet och service management.¹³ Några hade dubbel examen från såväl det allmänna som det internationella ekonomiprogrammet. Den andra

¹⁰ Utvärderingsenheten Rapport nr 2007:244. Student- och lärarbarometern. Juristutbildningen

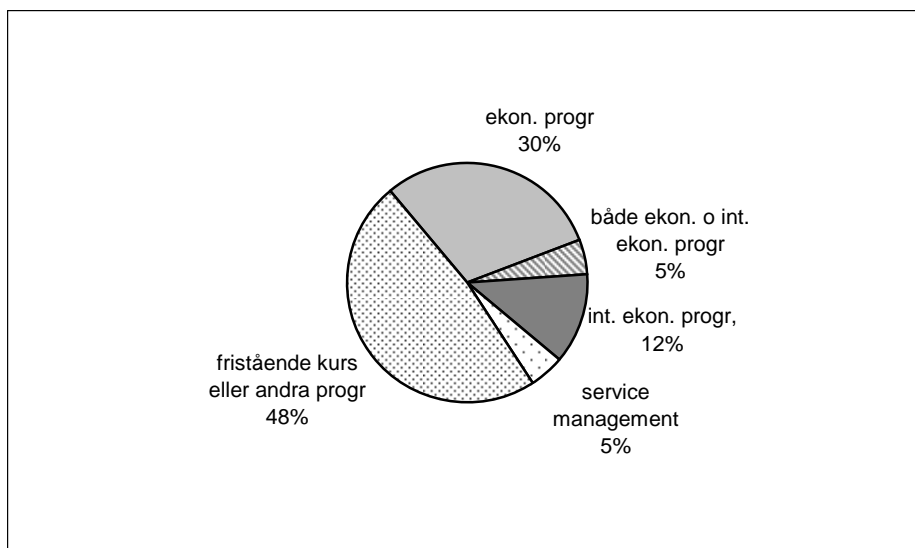
¹¹ Utvärderingsenheten Rapport nr 2006:239. Lärar/studentbarometern. Medicinska fakulteten.

¹² För dem som vid samma tidpunkter börjat på int. ekonomiprogr. är examensbilden i stort sett densamma.

¹³ Vid denna tidpunkt var företagsekonomi huvudämne inom Service Management-utbildningen.

hälften hade tagit sin examen via fristående kurser eller helt andra program, t.ex. PA-programmet. För examina i nationalekonomi är bilden likartad. En skillnad består i att ekonomprogrammen vid EHL stod för en något mindre andel av de examinerade, då Pol. mag. programmet bidrog med 15-20% av de utexaminerade i ämnet.

Diagram 2:3 Uttagna examina i företagsekonomi 2004 fördelat på program/fristående kurser



De som tar examina i andra ämnen än företags- och nationalekonomi på EHL bedriver i lägre grad sina studier inom ramen för något ekonomiprogram. Exempelvis tog endast var tionde examen i Handelsrätt genom ekonomiprogrammet år 2004. I stället hade dessa läst på Personal- och arbetslivsprogrammet eller tagit examen via fristående kurser. Vägen fram till examen i ekonomisk historia och statistik gick för de allra flesta via studier på fristående kurser, knappt var femte hade studerat inom ramen för något ekonomiprogram.

Av studenterna som tagit sin examen vid EHL finns ett ganska markant tillflöde av studenter från andra lärosäten. Nästan 20% av de utexaminerade i företagsekonomi har i sin examen kurser som motsvarar minst två års studier från ett annat lärosäte. Ytterligare en tiondel har läst åtminstone ett år utanför Lunds universitet. Bland nationalekonomerna är tillflödet från andra lärosäten något mindre. Ändå har omkring var femte nationalekonom läst åtminstone ett år vid annan högskola. Bland dem som tagit examen i handelsrätt, ekonomisk historia eller statistik är studenttrörligheten till Lund mindre. Färre än 10% inom respektive ämne har någon betydande del av sina godkända kurser från andra lärosäten.

3. Inträdet på arbetsmarknaden

Hösten 2007 har nästan samtliga av lundaekonomerna i denna studie ett arbete (97%).¹⁴ Detta kan jämföras med etableringsgraden för dem som tog högskoleexamen under 2002/2003 i Sverige i stort. Av dessa hade 94% av såväl ekonomerna som högskoleutbildade i allmänhet ett arbete 3-4 år efter examen.¹⁵ Hur såg då lundaekonomernas väg till arbete ut och hur lång tid tog det innan man fick det första arbetet? Hur vanligt är det med perioder av arbetslöshet efter examen och vad kännetecknar den grupp som haft det svårare att etablera sig på arbetsmarknaden?

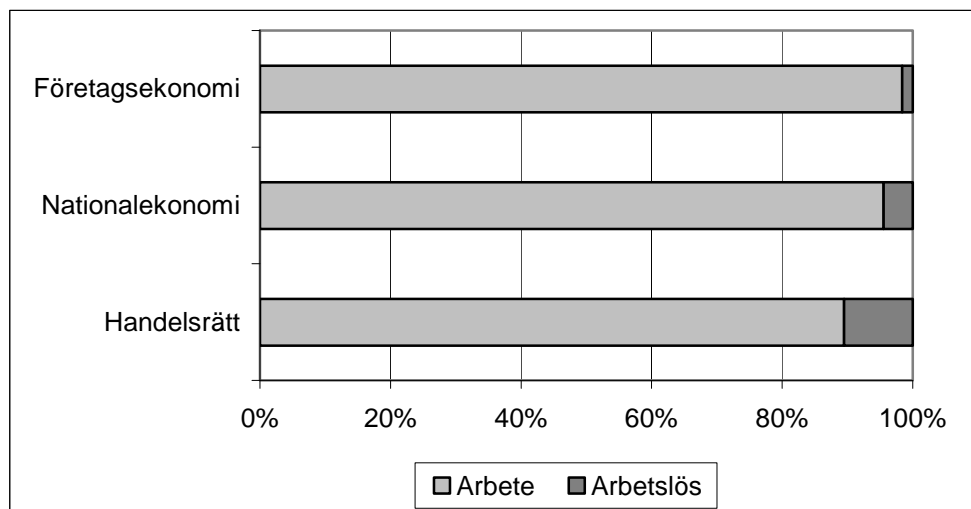
Erfarenheter av arbetslöshet

Totalt sett har omkring en tredjedel av ekonomalumnerna erfarenhet av arbetslöshet efter att de avslutat sin utbildning vid EHL. Ämnesvis var perioder av arbetslöshet vanligare bland dem som tagit examen i handelsrätt och nationalekonomi. Av dessa har hälften erfarenhet av arbetslöshet, och detsamma gäller för en tredjedel av företagsekonomerna. Bland statistikerna har två av nio varit arbetslösa efter examen och nästan samtliga, fem av sex, av ekonomihistorikerna har gjort samma erfarenhet.

Den nuvarande arbetssituationen visar delvis på samma ämnesvisa mönster (diagram 3:1). Bland företagsekonomerna är de allra flesta yrkesverksamma och detsamma gäller för en nästan lika stor andel av nationalekonomerna. De som tagit examen i handelsrätt har en svagare position på arbetsmarknaden, med en arbetslöshet som uppgår till 10%. Hösten 2007 har samtliga statistiker och tre av sex av ekonomihistorikerna ett arbete.

¹⁴ Några av dem är tjänst- eller föräldralediga men har en anställning att återgå till efter ledigheten.

¹⁵ SCB 2006: Inträdet på arbetsmarknaden. *Enkätundersökning våren 2006 bland examine-
rade från högskolan läsåret 2002/2003*. UF 86 SM 0602.

Diagram 3:1 Lundaekonomernas arbetsituation hösten 2007, utifrån ämne

Den grupp som haft det svårast att få jobb är alumnerna över 40 år. Inom gruppen är arbetslösheten så hög som 12% hösten 2007. Ålder i sig måste dock inte vara avgörande. Bland dem över 40 år är alumner från icke-akademiska hem och med utländsk bakgrund kraftigt överrepresenterade och inom dessa grupper är arbetslösheten jämförelsevis hög. Mot 3% bland alumnerna i stort uppgick arbetslösheten till 5% bland alumnerna från icke-akademiska hem och till 6% bland alumnerna med utländsk bakgrund.

Tid mellan avslutad utbildning och det första arbetet

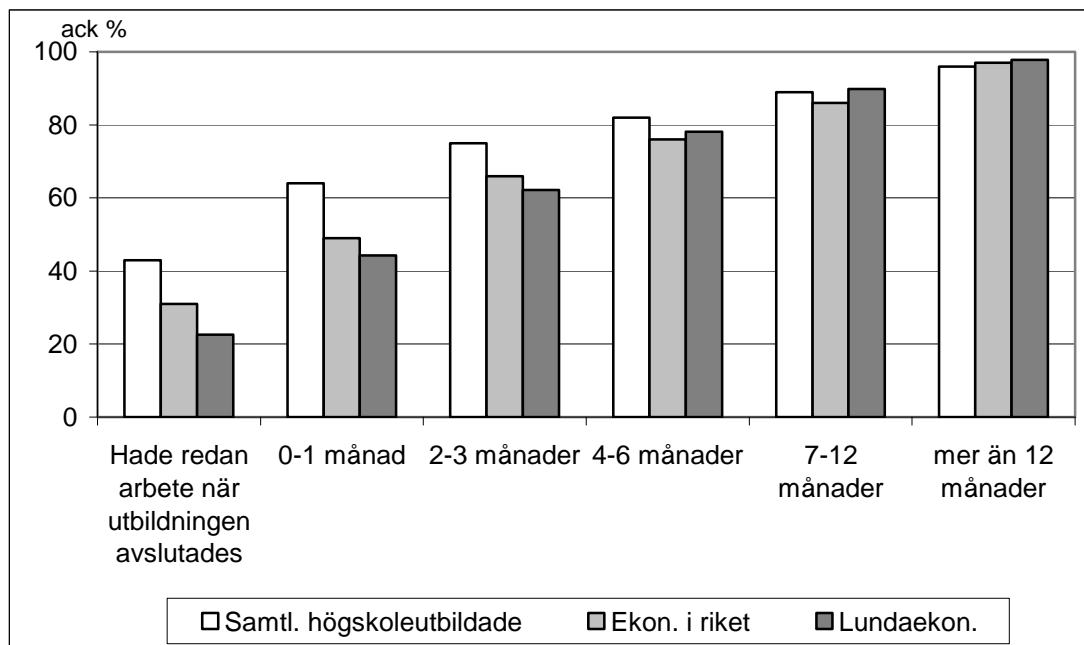
I allmänhet tar det längre tid för ekonomer än för andra högskoleutbildade att komma in på arbetsmarknaden.¹⁶ Detta kan förstås mot bakgrund av att utbildningen av ekonomer vid universitet och högskolor har expanderat kraftigt. Antalet uttagna examina har fördubblats de senaste 10 åren och företagsekonomi är det största enskilda ämnet vid svenska lärosäten.¹⁷ Detta har inneburit att utbudet av ekonomer under en längre tid varit större än efterfrågan och att det därmed har funnits ett överskott av ekonomer.¹⁸ Att få ett arbete direkt efter examen är således inte någon självklarhet och för hälften av lundaekonomerna dröjde det också några månader innan man fick sitt första arbete (diagram 3:2).

¹⁶ Högskoleverket (2007). Högskoleutbildningar och arbetsmarknaden. Ett planeringsunderlag inför läsåret 2007/08. Rapport 2007:7 R Överskottet beräknas enligt Statistiska centralbyråns prognos vara konstant tom 2015 och därefter öka något

¹⁷ Högskoleverket (2006) Ekonomer – utbildning och arbetsmarknad. Rapport 2006:11 R

¹⁸ Ibid.

Diagram 3:2 Tid mellan examen och det första arbetet bland samtliga högskoleutbildade, ekonomer i riket och lundaekonom¹⁹ (ackumulerad procent)

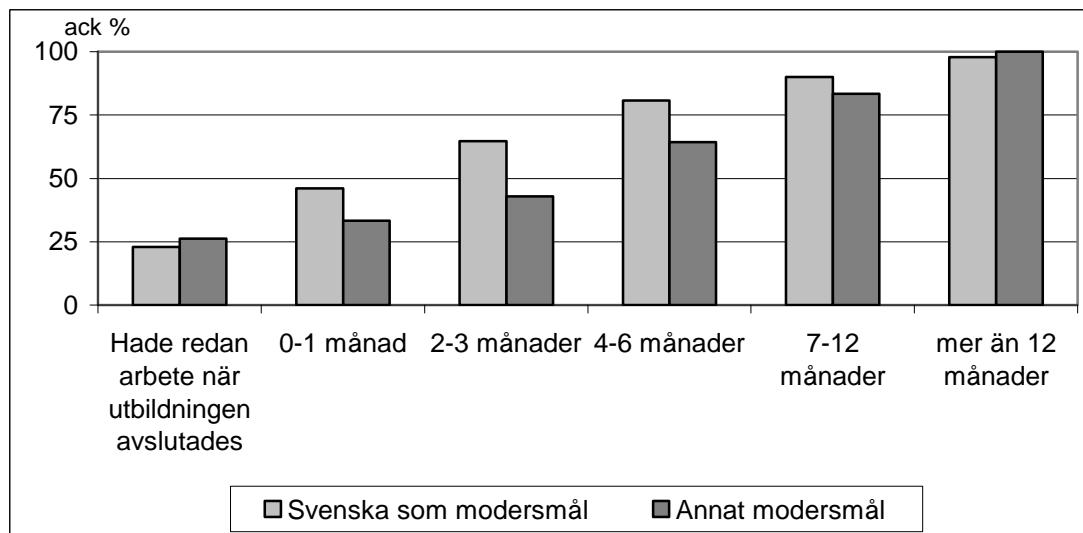


Fyra av tio lundaekonomer hade ett arbete inom en månad efter att utbildningen avslutats och samma sak gällde för något fler bland ekonomerna i riket. Tre till fyra månader senare var denna skillnad utjämnad. Den väsentliga skillnaden står dock att finna mellan ekonomer över huvudtaget och övriga med högskoleutbildning. I den senare gruppen hade betydligt fler, sex av tio, fått ett arbete inom en månad efter avslutad utbildning. Detta bekräftar att det kan vara svårare att komma in på arbetsmarknaden som nyutbildad ekonom. Samtidigt bör noteras att nästan samtliga med ekonomiexamen, både från Lund och från andra lärosäten, hade fått ett arbete inom ett år efter avslutad utbildning.

För vissa lundaekonomer tog det generellt sett längre tid att få ett arbete än för andra. Framförallt har ekonomer med annat modersmål än svenska betydligt svårare att komma in på arbetsmarknaden (diagram 3:3). Inom den gruppen saknade mer än hälften arbete tre månader efter att de avslutat sin ekonomutbildning. Bland alumner med svenska som modersmål var motsvarande andel endast en tredjedel.

¹⁹ SCB 2006: Inträdet på arbetsmarknaden. *Enkätundersökning våren 2006 bland examine-
rade från högskolan läsåret 2002/2003*.UF 86 SM 0602.

Diagram 3:3 Tid mellan examen och det första arbetet bland lundaekonomerna med annat modersmål än svenska (ackumulerad procent)



Gällande examensform kan konstateras att fler med kandidatexamen än med magisterexamen fick arbete direkt. Drygt 30 procent av kandidaterna fick arbete i direkt anslutning till examen och samma sak gäller för 20 procent av magistrarna. Ur ett arbetsgivarperspektiv tycks utbildningens längd och examensform således inte vara avgörande för anställning. Detta bekräftas av en genomgång av platsannonser för ekonomer i april månad 2008. I de totalt 30 annonserna efterfrågades akademisk examen, eftergymnasial utbildning eller högskoleutbildning. Däremot gjordes ingen åtskillnad mellan kandidat-/ magisterexamen²⁰.

Det är ingen ovanlighet att nyutexaminerade fortsätter att studera i väntan på det första arbetet. I riket väljer omkring 15 procent att läsa vidare på grund av att de inte fått något arbete och i samma utsträckning gäller detta bland lundaekonomerna. Omfattningen på studierna är dock begränsad. Nästan samtliga läste högst en termin och hade därefter fått arbete.²¹

²⁰ Arbetsannonser till ekonomerna eftersökte bl.a. organisationsutvecklare, marknadsförare, nationalekonomer och revisorer, www.arbetsformedlingen.se 080410 och 080411.

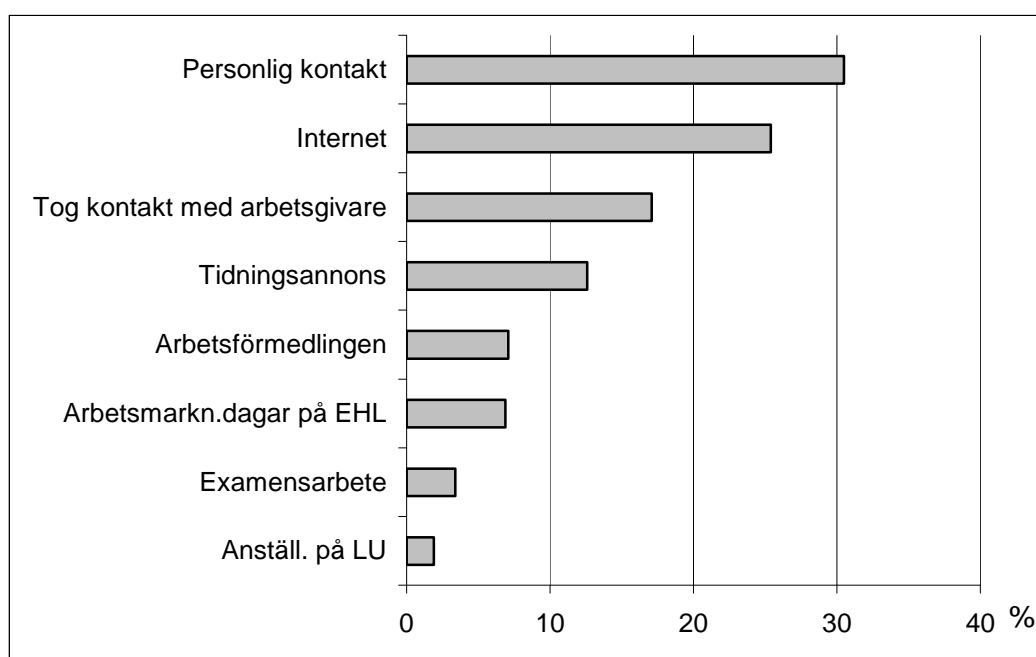
²¹ Utexaminerade som väljer att studera istället för att vara arbetslösa räknas sedan oktober 2007 in i den officiella arbetslöshetsstatistiken, se <http://www.ekonomifakta.se/sv/Fakta/Arbetsmarknad/Arbetsloshet/>

Kontakten med den första arbetsplatsen och arbetets kvalificering

Den viktigaste vägen till det första arbetet har gått genom personliga kontakter som familj, vänner och tidigare arbetsgivare (diagram 3:4). Totalt sett framhåller nästan en tredjedel sitt eget personliga nätverk som betydelsefullt för att komma in på arbetsmarknaden. Internet har varit en annan viktig kanal. Nätet kan bland annat användas för att lägga ut ansökningshandlingar på olika ”jobbsidor”, med vars hjälp arbetsgivare kan göra sina rekryteringar. Många företag lägger därtill ut sitt arbetskraftsbehov på den egna hemsidan. Flera ekonomalumnerna har på egen hand tagit kontakt med presumtiva arbetsgivare och på så sätt fått sitt första arbete.

Få, färre än var tionde, fick sitt första arbete via Arbetsförmedlingen. I sammanhanget urskiljde sig dock ekonomerna med annat modersmål än svenska. Av dessa har betydligt fler, nästan en fjärdedel, fått kontakt med sitt första arbete via Arbetsförmedlingen.

Diagram 3:4 Hur lundaekonomerna kom i kontakt med den första arbetsplatsen²²



Var det första arbetet kvalificerat och ställde krav på universitetsexamen eller var det fråga om ett mera okvalificerat och tillfälligt arbete? De allra flesta av lundaekonomerna, omkring åtta av tio, bedömer att deras första arbete ställde krav på akademisk utbildning. Detta kan jämföras med situationen för 2002/2003 års

²² De svarande fick ange upp till tre alternativ om hur man fick kännedom om sitt första arbete. Därför summerar inte statistiken till 100 procent

ekonomalumnerna i riket. Av dessa bedömdes det första arbetet vara kvalificerat av betydligt färre, omkring 60 procent.²³ Lundaekonomerna med utländsk bakgrund har i något högre utsträckning börjat sin yrkesbana med ett arbete som var mindre kvalificerat. Detta gäller för omkring tre av tio. Av dessa har den stora merparten (85%) lämnat detta arbete till förmån för en annan arbetsplats hösten 2007. Bland de totalt 19 personer som startat sin yrkesbana med ett okvalificerat arbete och som fortfarande är kvar på detta hösten 2007 är studenter med utländsk bakgrund emellertid klart överrepresenterade.

Ekonomer i allmänhet har en större benägenhet att byta arbete i jämförelse med andra högskoleutbildade²⁴. Bland lundaekonomerna arbetar knappt fyra av tio fortfarande kvar på det första arbetet efter utbildningen och i de flesta fall ställer denna sysselsättning krav på akademisk utbildning. Således har drygt sex av tio haft mer än en arbetsgivare och hälften av dessa har haft tre arbeten eller fler sedan examen. Nationalekonomer har bytt arbete i större utsträckning än övriga och fyra av tio har haft minst tre arbeten efter utbildningen.

²³ SCB 2006: Inträdet på arbetsmarknaden. Enkätundersökning våren 2006 bland examine-
rade från högskolan läsåret 2002/2003. UF 86 SM 0602.

²⁴ Ibid.

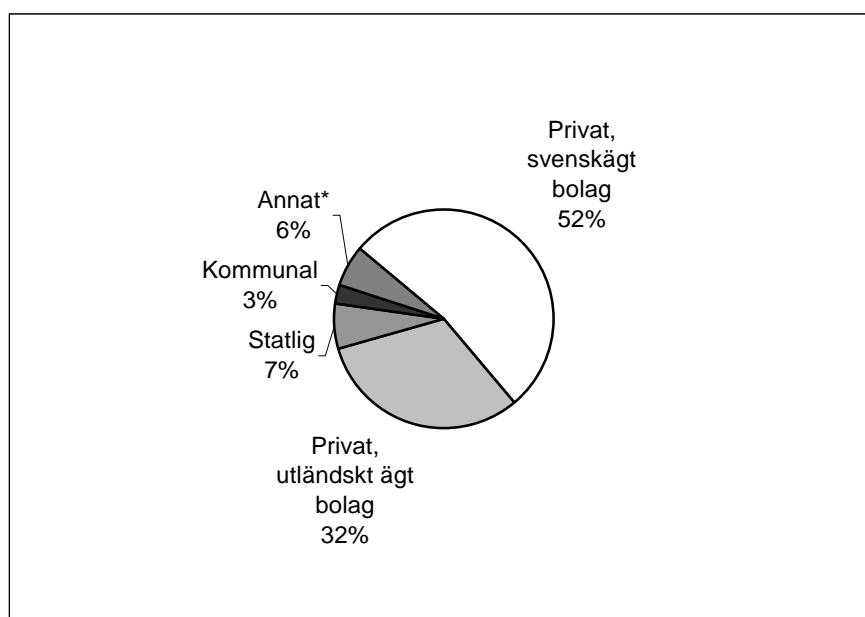
4. Nuvarande arbete

Även om inträdet på arbetsmarknaden kan dröja ett tag och långt ifrån var lika problemfri för alla är lundaekonomerna i allmänhet väletablerade på arbetsmarknaden. Hösten 2007 har som sagt nästan samtliga (97%) ett arbete. Anställningsformen vittnar också om att den stora merparten är väl förankrade i arbetslivet. Inte mindre än 90 procent av alumnerna har tillsvidareanställningar och nästan samtliga arbetar heltid. Därutöver uppgår den genomsnittliga veckoarbetstiden till 46 timmar. Vad är det då lundaekonomerna arbetar med? Inom vilken sektor och bransch har de fått arbete och inom vilka områden har de sina viktigaste arbetsuppgifter?

Arbetsmarknadssektor och bransch

Merparten, drygt åtta av tio, är inte överraskande verksamma inom den privata sektorn. Av dem arbetar fler inom svenskägda än utländskt ägda bolag. Arbete i offentlig sektor är betydligt ovanligare (diagram 4:1).

Diagram 4:1 Lundaekonomernas fördelning över arbetsmarknadssektorer



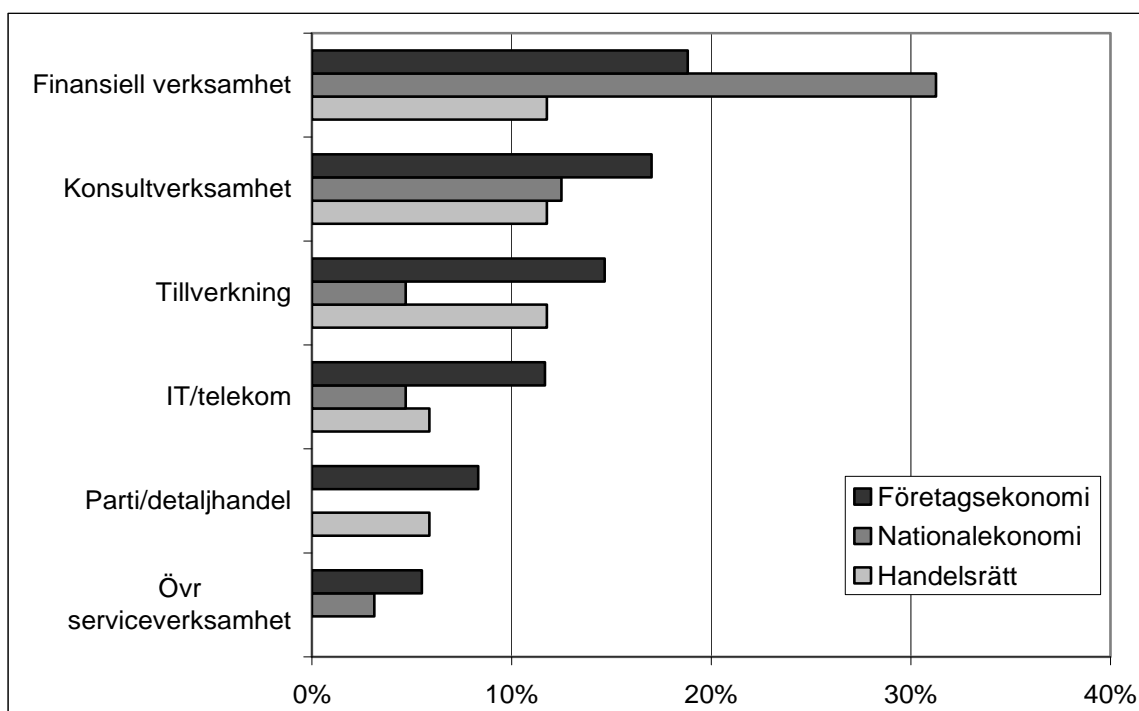
*Exempelvis ideella och kyrkliga organisationer

I fråga om sektorstillhörighet finns både ämnesvisa och gruppvisa skillnader. Företagsekonomerna arbetar nästan uteslutande privat, medan omkring fyra av tio med examen i handelsrätt och en fjärdedel bland nationalekonomerna arbetar inom offentlig sektor. Vidare är kvinnor sysselsatta inom kommun och stat i

högre grad än männen och samma sak gäller för ekonomerna med utländsk bakgrund i jämförelse med dem med svensk bakgrund. Mest påtaglig är skillnaden för studenterna med annat modersmål än svenska. Av dessa arbetar 30 procent inom offentlig sektor. Motsvarande andel bland övriga alumner är 10 procent. Sett till organisationens storlek är en tredjedel verksamma på arbetsplatser med mer än 5000 anställda. Därutöver arbetar alumnerna i lika stor utsträckning inom små- som medelstora företag.

De branscher som flest lundaekonomerna arbetar inom är finansiell verksamhet, konsultverksamhet samt tillverkning. Inom dessa återfinns drygt hälften av alumnerna totalt sett. Ämnesvis är företagsekonomerna ganska jämnt utspridda över flera olika branscher och bortsett från den stora andel som arbetar inom offentlig sektor gäller samma sak för dem som tagit examen i handelsrätt (diagram 4:2). Bland nationalekonomerna finns en tydlig koncentration till finansiell verksamhet.

Diagram 4:2 Lundaekonomernas branschtillhörighet, fördelat efter ämne



Utöver vad som redovisas i ovanstående diagram är lundaekonomerna verksamma inom en mängd andra arbetsområden och branscher. Några exempel utgörs av media, forskning och utbildning, offentlig förvaltning samt fastighets-, bemannings- och energibranschen. Med hänsyn till den stora spridningen visar utbildningarna vid EHL på stor bredd. Som utbildad ekonom finns många möjliga branscher att arbeta inom.

Yrkestitlar och arbetsuppgifter

Sett till konkreta yrken är de mest förekommande titlarna *Business Controller* och *Controller*, tätt följt av revisor och olika slags konsulter. Detta är yrken som förekommer inom flera branscher (tabell 4:1). Därutöver är variationen stor. Medan några arbetar som analytiker och utredare uppger andra mer specificerade titlar som banktjänsteman och skattehandläggare. Därutöver har några alumner yrkestitlar som tydligt indikerar chefskap, t.ex. personalchef, *accounting manager* och vd.

Tabell 4:1 Branscher med exempel på yrkestitlar

Bransch	Exempel på yrkestitlar
Finansiell verksamhet	Analytiker, banktjänsteman, business controller, privat- och företagsrådgivare, accounting manager, aktieanalytiker
Konsultverksamhet (inkl revisionsbyrå)	Revisor, managementkonsult, revisionsassistent, accounting manager, asset manager, projektledare
Tillverkning	Business controller, controller, projektledare, financial controller, administrativ chef, brand manager, cfo, ekonomiansvarig.
IT/telekom	Business controller, projektledare, key account manager, konsult, försäljare
Parti/detaljhandel	Business controller, produktchef, controller, distriktschef, ekonomiansvarig, inköpare
Övrig serviceverksamhet	Marknadsansvarig, HR manager, hotelldirektör
Offentlig förvaltning	Handläggare, ekonom, skattehandläggare, departementssekreterare, utredare, controller
Annat område	Doktorand, projektledare, analytiker, vd, ambulerande tjänsteman, fastighetsmäklare, handläggare

Lundaekonomernas huvudsakliga arbetsuppgifter finns till största del inom områden som ekonomifunktion, försäljning och administration. Betydligt ovanligare är det att arbeta med exempelvis inköp och logistik (tabell 4:2).

Tabell 4:2 *Fördelning över lundaekonomernas arbetsuppgifter*²⁵

Arbetsuppgifter	Procent	Arbetsuppgifter	Procent
Ekonomifunktionen*	30	Utredning	7
Försäljning	19	Personal/HRM	7
Administration	19	Inköp	6
Finansiering	15	Info/dokumentation/journalistik	4
Marknadsföring/reklam	15	Logistik	4
Annat område**	13	Utbildning	3
Företagsledning	11	Produktionsledning	3
Revision	8	Forskning	3
IT	7	Taxeringsarbete	1

* Ekonomifunktionen ansvarar för stöd till ledning och verksamhet när det gäller bl.a. budget, uppföljning, analys och kalkyler.

** Exempelvis projektledning och juridik.

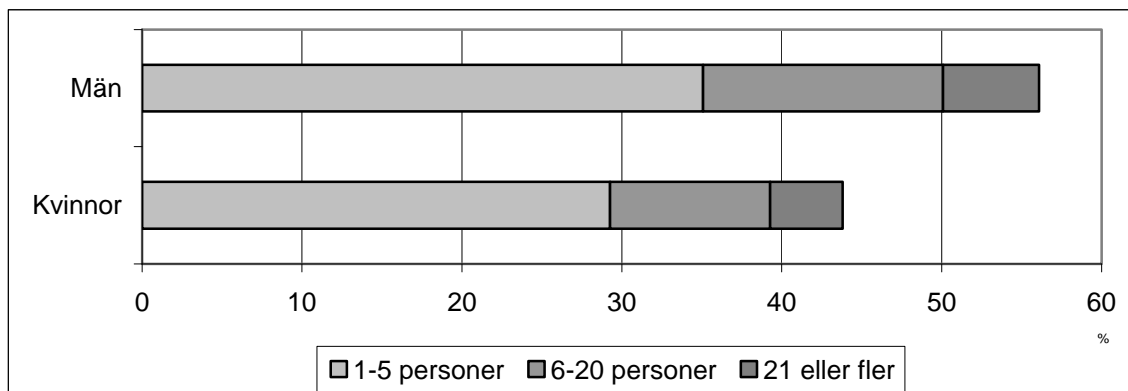
Ämnesvis arbetar företagsekonomerna till största del inom ekonomifunktionen, försäljning, administration och marknadsföring. Nationalekonomerna har sina huvudsakliga arbetsuppgifter inom finansiering, utredning, försäljning och administration. De som avlagt examen i handelsrätt är till största delen sysselsatta med personal- och administrativa frågor. Statistikerna arbetar naturligt nog med statistiska frågor men också med marknadsföring/pr. De tre yrkesverksamma ekonomhistorikerna arbetar med administration och inom ekonomifunktionen.

Arbetsledning och utlandsarbete

Hälften av lundaekonomerna har haft någon form av arbetsledande roll i sitt arbete sedan de avslutade studierna vid EHL. Bland männen är arbetsledning något vanligare än bland kvinnorna. Även erfarenheten av att leda ett större antal personer är vanligare bland männen (diagram 4:3).

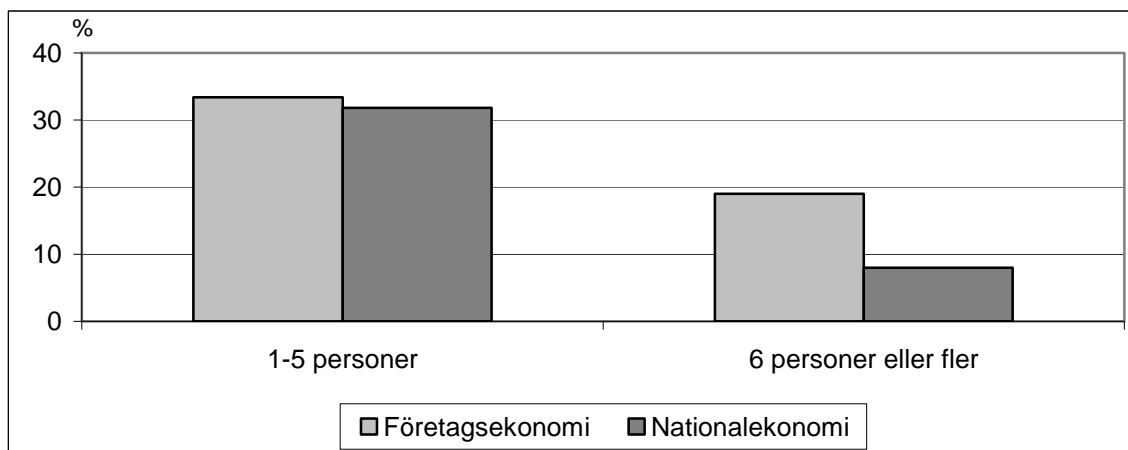
²⁵ De svarande fick ange upp till tre alternativ över huvudsakliga arbetsuppgifter. Därför överstiger totalsumman 100 procent

Diagram 4:3 Andel män och kvinnor med erfarenhet av ledande uppgifter uppdelat efter antal underställda medarbetare



Hälften av företagsekonomerna och fyra av tio nationalekonomer har haft arbetsledande roller på sina arbetsplatser. Företagsekonomerna framträder i högre utsträckning bland chefer där antalet underställda är fler (diagram 4:4). Inom handelsrätt och statistik har hälften haft arbetsledande funktioner och samma sak gäller för en av tre ekonomhistoriker.

Diagram 4:4 Andel lundaekonomer med ledarskapsuppgifter efter utbildningen, uppdelade efter ämne och antal underställda personer

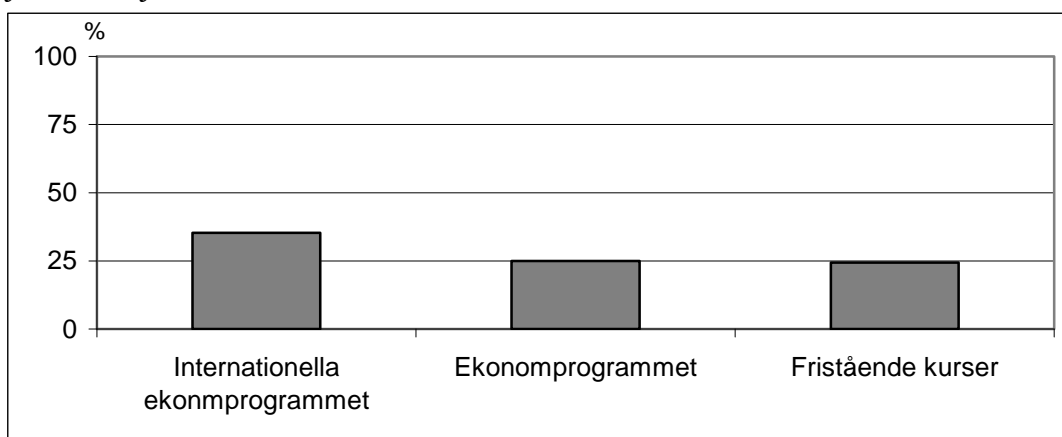


Med tiden i arbetslivet ökar andelen lundaekonomer med arbetsledande uppgifter ganska markant. Av dem som varit ute i arbetslivet i två år har 40 procent erfarenhet av arbetsledning och samma sak gäller för 60 procent av dem som arbetat i fyra år. Med ledande arbete påverkas lönerna positivt. Personer med arbetsledande erfarenheter har mer lön än andra och nästan hälften tjänar mer än 35 000 kr/månaden. Av dem som saknade erfarenhet av arbetsledning nådde endast 15 % upp till motsvarande lönenivå.

Hösten 2007 arbetar knappt var tionde av de svarande utomlands, vilket motsvarar andelen utlandsarbetande ekonomer i riket. Emellertid är ytterligare ett sjuttio-tal av lundaekonomerna skrivna utomlands och har därmed inte nåtts av enkäten.²⁶ Detta innebär att andelen utlandsarbetande lundaekonomer i realiteten är betydligt högre. Av dem som arbetar utomlands och som medverkar i undersökningen är de flesta yngre, nästan 8 av 10 har inte fyllt 30 år. Den danska arbetsmarknaden dominerar kraftigt. Av dem som arbetar utomlands hösten 2007 befinner sig så många som hälften i Danmark. Drygt fyra av tio arbetar i något annat europeiskt land, t.ex. Storbritannien, Nederländerna och Belgien. En liten andel, färre än var tionde av de utlandsarbetande, är verksamma utanför Europa. Ämnesvis har nationalekonomer i något högre grad än företagsekonomer tagit plats på den internationella arbetsmarknaden. Ingen med examen i handelsrätt eller ekonomisk historia arbetar utomlands medan en statistiker är verksam i de nordiska länderna. Alumner som genomgått internationella ekonomprogrammet kunde förväntas arbeta utomlands i större utsträckning än andra ekonomer. Så är dock inte fallet. Knappt var tionde arbetar utomlands oavsett programform.

De som har erfarenhet av att arbeta utomlands någon gång efter examen är betydligt fler än de som är utlandsarbetande hösten 2007. Fler än var fjärde ekonom har någon gång efter utbildningen arbetat utomlands.²⁷ I detta avseende är andelen från Internationella ekonomprogrammet också något större än inom övriga program (diagram 4:5). Däremot saknas uppgifter om dessa arbetserfarenheter i termer av omfattning och lokalisering.

Diagram 4:5 Andel lundaekonomer med erfarenhet av utlandsarbete, fördelat efter studieform



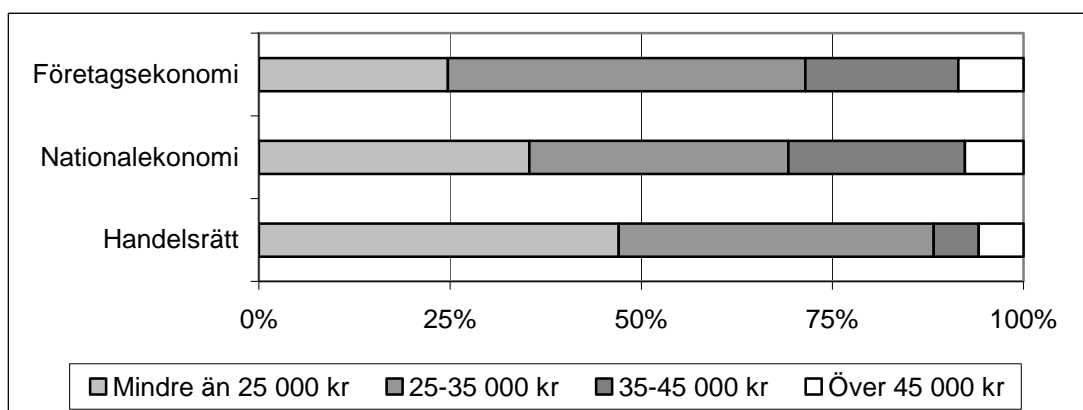
²⁶ *Civilekonomerna i arbetslivet 2007*. Rapport om civilekonomer som utexaminerades 2003

²⁷ För det 70-tal alumner (ca 5 procent av populationen) som är skrivna utomlands saknas folkbokföringsadresser i Sverige och trots jämförelser med Skatteverkets register har vi inte lyckats komma i kontakt med dem.

Lön

Medianlönen bland lundaekonomerna är omkring 30 000 kr/månad hösten 2007. Bland högskoleutbildade i riket uppgår lönen till strax över 22 500 kr/månad och för ekonomer i riket ligger ersättningen runt 25 000 kr/månad.²⁸ Lundaekonomerna har således ett högre löneläge vilket även har framkommit av tidigare undersökningar.²⁹ Ämnesvis har företagsekonomerna dock högre lön jämfört med nationalekonomerna och de som tagit examen i handelsrätt (diagram 4:6).³⁰

Diagram 4:6 Lundaekonomernas lönespridning, fördelat efter ämne

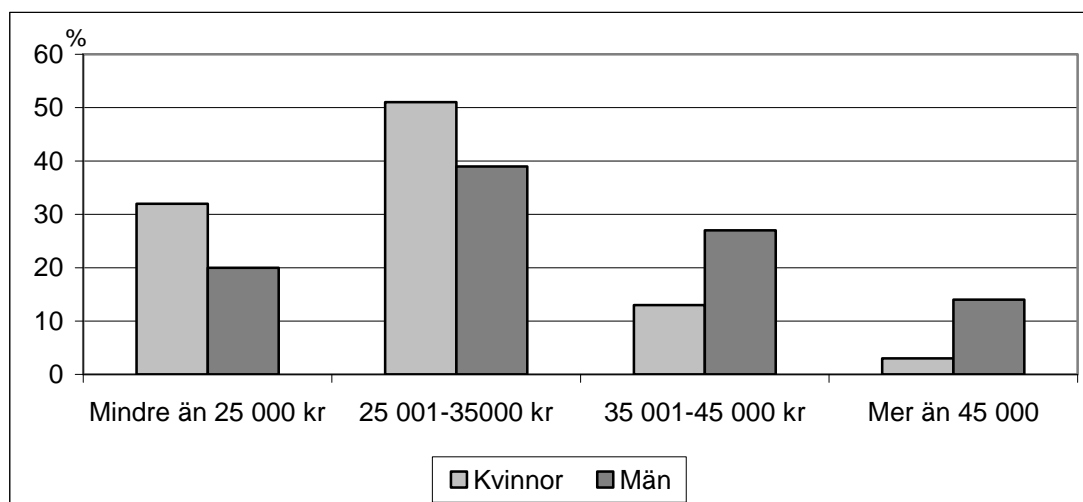


Den mest påtagliga skillnaden är emellertid att manliga ekonomer tjänar betydligt mer än kvinnliga (diagram 4:7). Detta gäller oberoende ämne och alumnernas kulturella och utbildningsmässiga bakgrund.

²⁸ SCB 2006: Inträdet på arbetsmarknaden. *Enkätundersökning våren 2006 bland examine-rade från högskolan läsåret 2002/2003*. UF 86 SM 0602.

²⁹ Utvärderingsenheten (2006) *Från examen till arbete. En uppföljning av innehåll och relevans i utbildningar vid Lunds universitet*. Rapport nr 2006:241

³⁰ Även statistikernas lön är hög. Medianlönen för de nio statistikerna är cirka 35 000 kr/månad.

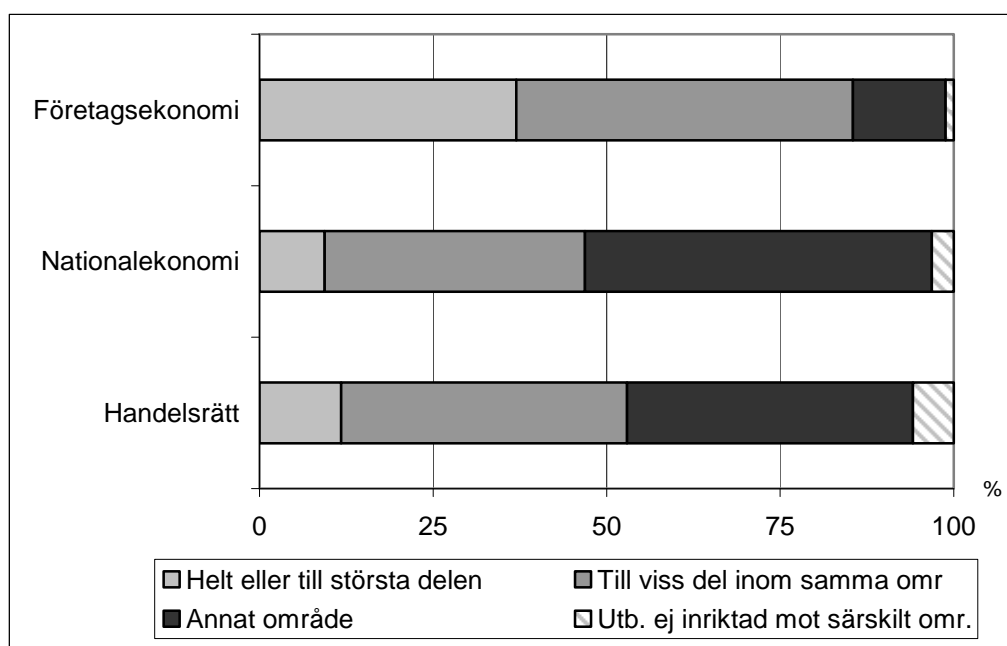
Diagram 4:7 Manliga och kvinnliga lundaekonomers lönenivåer

I sammanhanget skall emellertid noteras att lönebildningen i princip är jämn mellan män och kvinnor inom den offentliga sektorn. Det är inom privat sektor, där lönerna är mycket högre, som männen tjänar betydligt mer än kvinnorna. Att kvinnor generellt sett tjänar mindre än män kan till viss del förklaras av att kvinnor i högre grad än män är verksamma inom offentlig sektor och att de i mindre utsträckning tycks nå arbetsledande positioner, vilket varierar negativt med lönebildningen.

5. Utbildningens kvalitet och arbetslivsrelevans

Hur bedömer Lundaekonomerna sin utbildning vid EHL i ljuset av sina erfarenheter på arbetsmarknaden? Hur väl överensstämmer inriktningen på det nuvarande arbetet med den inriktning som utbildningen haft? Majoriteten av ekonomerna har ett arbete med samma eller delvis samma inriktning som utbildningen vid EHL. Detta gäller emellertid långt ifrån alla och det finns stora ämnesvisa skillnader. Bland företagsekonomerna har den stora merparten arbete som ligger i linje med utbildningen på EHL (diagram 5:1). Bland nationalekonomerna och de som tagit examen i handelsrätt har hälften arbete inom ett annat område än utbildningen var inriktad mot.³¹ I sammanhanget skall dock noteras att den stora merparten uppger yrkestitlar som konsult, ingenjör, analytiker och projektledare. Med andra ord tycks det i mycket liten utsträckning handla om icke-akademiska arbeten.

Diagram 5:1 Överensstämmelse mellan lundaekonomernas nuvarande arbete och utbildningens inriktning, fördelat efter ämne

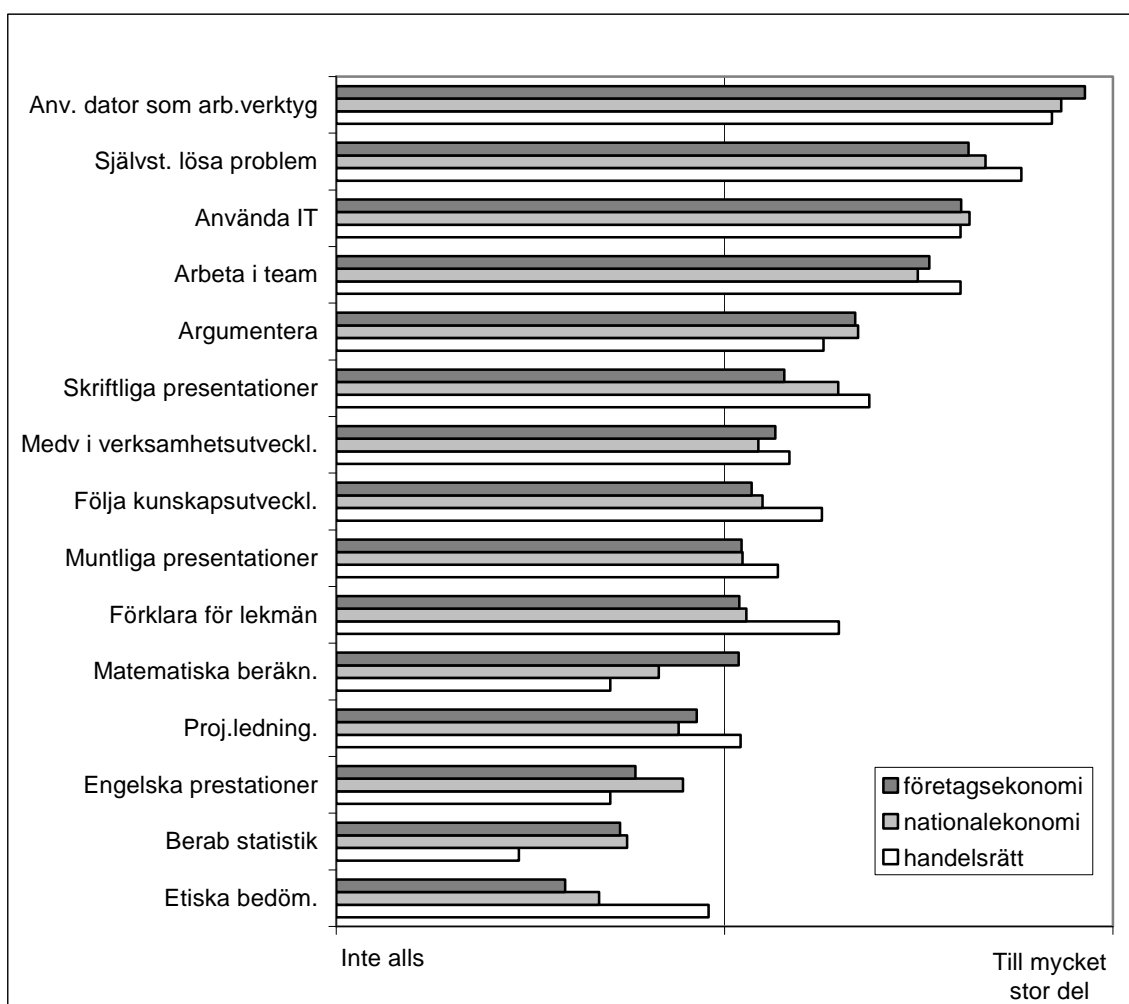


³¹ Svaren från de 3 ekonomhistorikerna ger inte någon entydig bild åt något håll.

Kraven i arbetslivet och träningen i utbildningen

Vilka förmågor och färdigheter ställer ekonomalumnernas arbeten krav på? I vilken utsträckning har dessa färdigheter tränats i utbildningen?³² Centrala färdigheter för alumnerna inom samtliga ämnesområden är att kunna hantera datorn som arbetsverktyg och att använda IT för kommunikation och information (diagram 5:2). Andra färdigheter som är centrala för att utföra arbetet är att kunna lösa problem på ett självständigt sätt och att arbeta i team. Ämnesvis kan konstateras att de examinerade inom handelsrätt ofta upplever arbetskraven som högre än övriga ekonomalumnerna. Detta gäller i synnerhet förmågan att göra etiska bedömningar och att förklara för personer som inte är specialister inom arbetsområdet.

Diagram 5:2 I vilken utsträckning har du i ditt arbete den senaste månaden haft arbetsuppgifter som ställt krav på följande? Fördelat efter ämne



³² De färdigheter som alumnerna tagit ställning till är i huvudsak formulerade utifrån utbildningsmål som anges Höskolelag och Höskoleförordning.

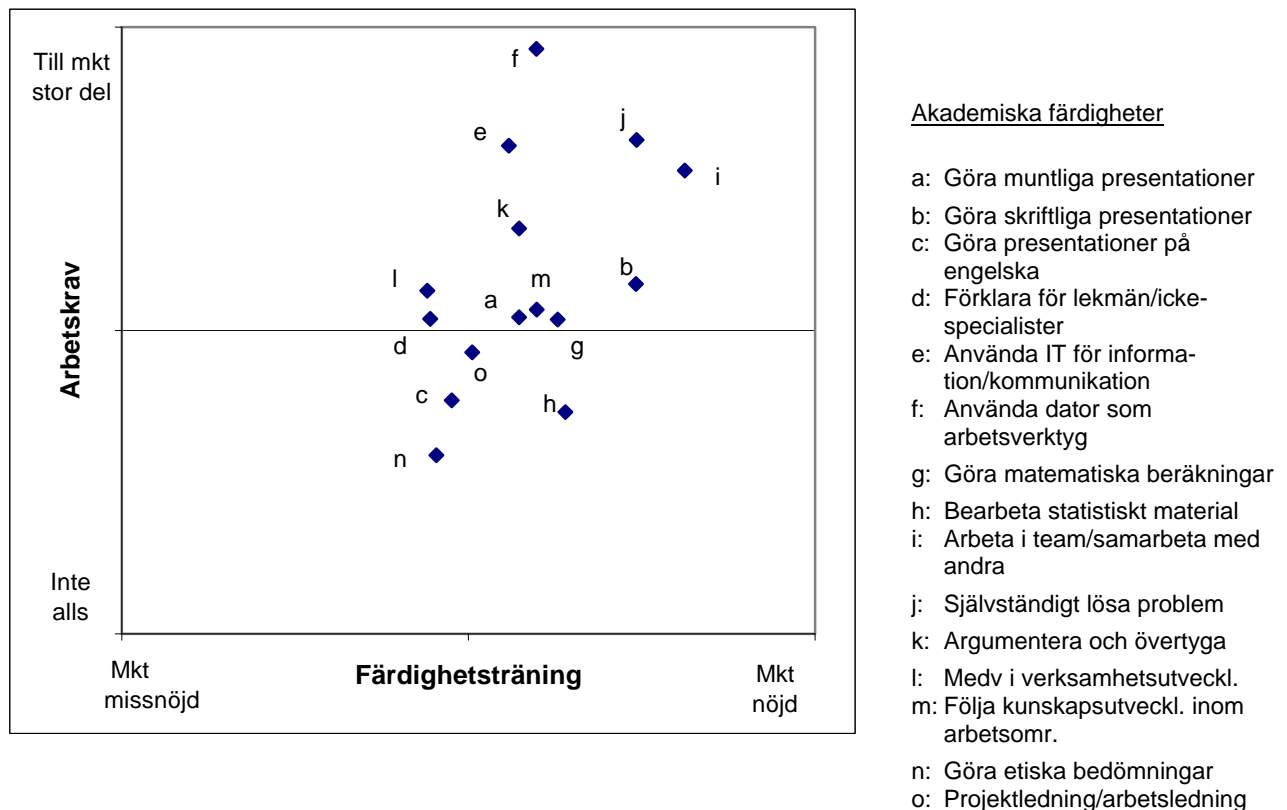
Lundaekonomerna uppger också hur väl samma färdigheter tränats i utbildningen. Sett över samtliga ämnen får utbildningarna mest uppskattning för träningen i att göra skriftliga presentationer, arbeta i team samt att självständigt lösa problem (se diagram i bilaga 2). Mindre nöjda är ekonomerna med träningen i färdigheter som att förklara för icke-specialister, medverka i verksamhetsutveckling och att leda projekt. Ämnesvis är företagsekonomerna särskilt nöjda med träningen i att arbeta i team, nationalekonomerna upplever sig mycket väl förberedda på att göra matematiska beräkningar och de som tagit examen i handelsrätt framhåller framförallt övningen i att lösa problem på ett självständigt sätt. Statistikerna är särskilt nöjda med träningen i att göra matematiska beräkningar och att bearbeta statistik, men är mindre nöjda med övningen i muntliga presentationer.

Även om vissa förmågor tränats betydligt mindre än andra är balansen överlag god mellan de förmågor som alumnerna tränade i utbildningen och de krav som deras arbeten ställer på dem. Inom de områden där arbetskraven är som störst är ekonomerna med andra ord nöjda med utbildningen vid EHL. Detta gäller i stora drag för alumnerna oavsett ämne.

Samtidigt ställer arbetslivet mycket höga krav på alumnernas förmåga att använda dator och IT och dessa färdigheter har inte tränats i motsvarande grad. I viss mån är förhållandet det omvända vad gäller att bearbeta statistiskt material. Här är alumnerna ganska nöjda med färdighetsträningen, men arbetskraven inom området är begränsade. Att göra etiska bedömningar är inte något som är framträdande i vare sig utbildning eller arbete, men är ett centralt utbildningsmål enligt nu gällande examensordning.

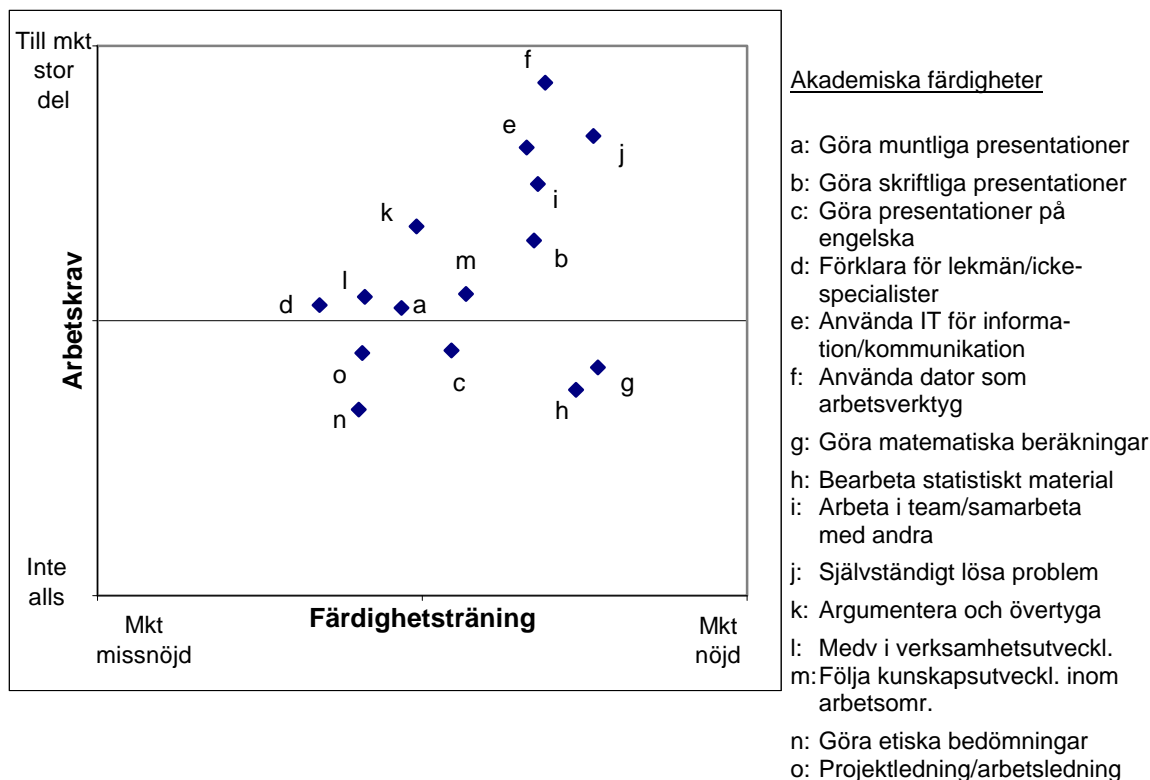
Störst överensstämmelse mellan arbetskraven och vad som tränas i utbildningen finns bland företagsekonomerna. Till exempel ställer företagsekonomernas arbete höga krav på att både kunna lösa problem på ett självständigt sätt och att kunna arbeta i team (diagram 5:3). Inom dessa områden är man också nöjd med den färdighetsträning som man fått i sin utbildning vid EHL.

Diagram 5:3 Arbetskrav och färdighetsträning bland företagsekonomer



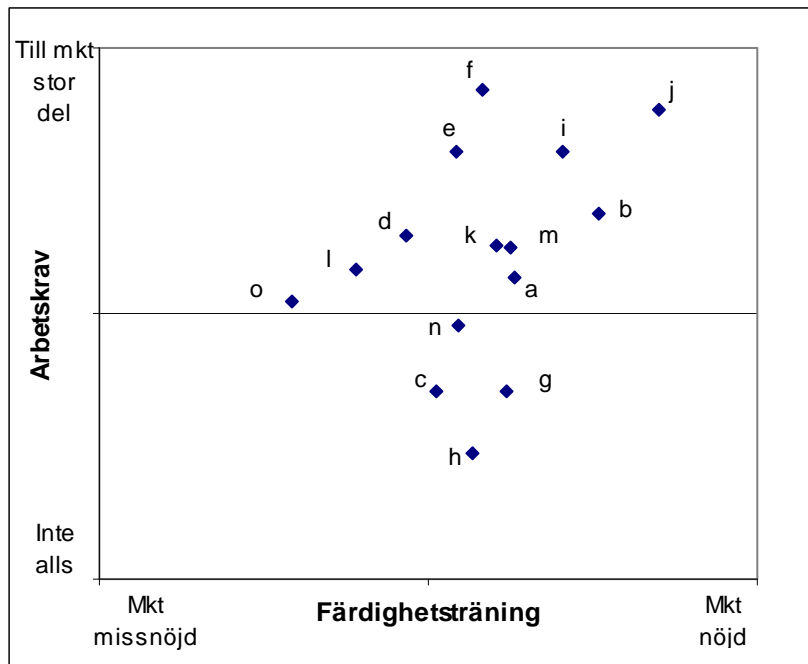
Bland nationalekonomerna är alumnerna nöjda med färdighetsträningen i förhållande till flera av deras mest framträdande arbetskrav. I synnerhet gäller detta självständig problemlösning, teamarbete och IT-användning (diagram 5:4). Även om nationalekonomerna uttrycker stor tillfredsställelse med träningen i att göra matematiska beräkningar och att bearbeta statistiskt material är färdigheterna inte något som används i arbetet i motsvarande grad. Att kunna förklara för icke-specialister är en färdighet som arbetet ställer vissa krav på men som inte givits något större utrymme i utbildningen. Samma sak gäller i viss utsträckning för förmågan att kunna argumentera och övertyga. Precis som för företagsekonomerna är etiska bedömningar inte något som är framträdande i vare sig utbildning eller arbete.

Diagram 5:4 Arbetskrav och färdighetsträning bland nationalekonomer



Bland alumnerna med examen i handelsrätt ställer arbetet höga krav på att kunna lösa problem på ett självständigt sätt och i detta avseende är man också mycket tillfredsställd med utbildningen vid EHL (diagram 5:5). Alumnerna uttrycker också ganska stor tillfredsställelse med färdighetsträningen i andra viktiga arbetskrav, som att kunna samarbeta och att göra skriftliga presentationer. Mindre nöjda är alumnerna med färdighetsträningen för arbetsuppgifter som ställer krav på projekt- och arbetsledning, medverkan i verksamhetsutveckling och att förklara för icke-specialister.

Diagram 5:5 Arbetskrav och färdighetsträning bland alumner med examen i handelsrätt



Akademiska färdigheter

- a: Göra muntliga presentationer
- b: Göra skriftliga presentationer
- c: Göra presentationer på engelska
- d: Förklara för lekman/icke-specialister
- e: Använda IT för information/kommunikation
- f: Använda dator som arbetsverktyg
- g: Göra matematiska beräkningar
- h: Bearbeta statistiskt material
- i: Arbeta i team/samarbeta med andra
- j: Självständigt lösa problem
- k: Argumentera och övertyga
- l: Medv i verksamhetsutveckl.
- M: Följa kunskapsutveckl. inom arbetsomr.
- n: Göra etiska bedömningar
- o: Projektledning/arbetsledning

Färdigheter som inte har tränats i utbildningen

Samtidigt som de flesta anger hur nöjda eller missnöjda de är med färdighetsträningen är det viktigt att uppmärksamma att en relativt stor andel menar att någon träning överhuvudtaget inte har förekommit inom vissa områden (tabell 5:1). Detta gäller i synnerhet att förklara för icke-specialister, medverka i verksamhetsutveckling, att göra etiska bedömningar samt projekt- och arbetsledning. Brister i kommunikationsträning i engelska har tidigare påtalats bland lundaekonomer och enligt flera alumner i denna studie kvarstår problematiken³³. Omkring en femtedel av de examinerade inom handelsrätt, företags- och nationalekonomi uppger att träning i att göra presentationer på engelska helt saknas i utbildningen. En majoritet bland statistikerna och ekonomhistorikerna hävdar detsamma.

³³ Utvärderingsenheten (2002) Samhällsvetare i arbetslivet. Uppföljning av studenter efter avslutad utbildning. Rapport nr 2002:218

Tabell 5:1 Andel lundaekonomerna som uppger att de olika träningsmomenten inte har förekommit i utbildningen, fördelat efter ämne (procent)³⁴

	Företagsekonomi	Nationalekonomi	Handelsrätt
Muntliga presentationer	3	13	0
Skriftliga presentationer	1	1	0
Göra engelska presentationer	21	19	20
Förklara för lekmän	27	39	45
Använda it	5	9	15
Använda dator	2	6	15
Göra matematiska beräkn.	3	0	60
Bearb. statistik	3	0	45
Arbeta i team	0	4	0
Lösa problem	1	0	0
Argumentera	4	13	10
Medv i verksamhetsutveckl.	26	45	65
Följa kunskapsutveckl.	13	25	15
Göra etiska bedömn.	30	46	40
Proj.ledning.	21	43	55

Utbildningen som grund för arbete

Lundaekonomerna gör också några mer generella bedömningar av utbildningens betydelse. Drygt hälften menar att utbildningen i hög utsträckning varit en bra grund för att börja arbeta och nästan lika många framhåller utbildningens betydelse för att utföra nuvarande arbetsuppgifter. Ännu fler, omkring sju av tio, pekar på att utbildningen varit en bra grund för deras fortsatta yrkeskarriär och att utbildningen varit viktig för den personliga utvecklingen.³⁵

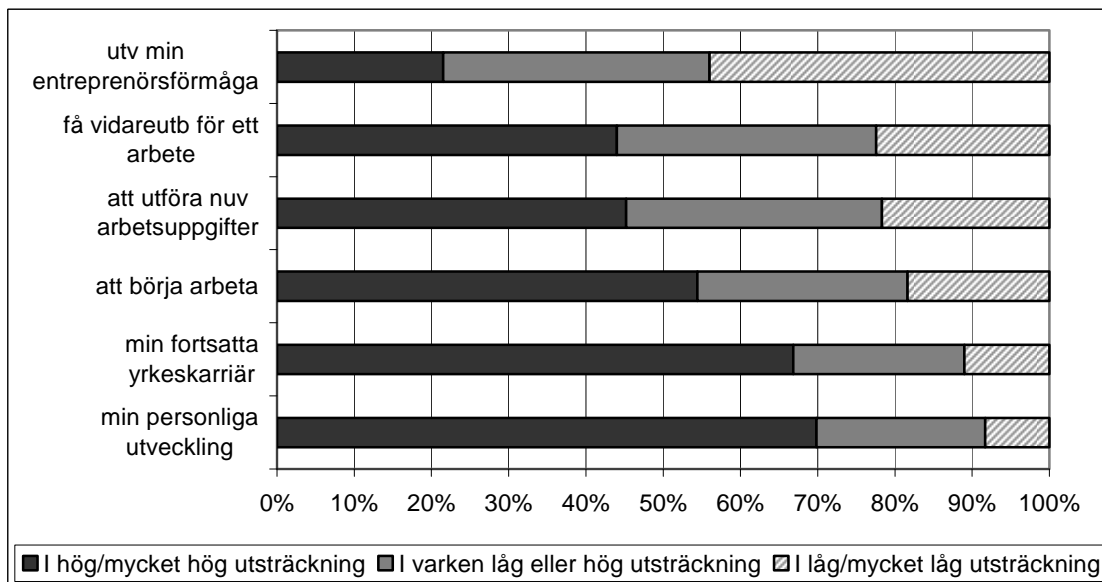
Det finns också kritiska röster. Omkring en femtedel menade att utbildningens betydelse varit begränsad både för att börja arbeta och att utföra nuvarande arbetsuppgifter. Nästan hälften menar att utbildningen inte var någon särskilt bra grund för att utveckla entreprenörsförmågan (diagram 5:6). Det är också relativt få lundaekonomerna som valt att driva egna företag. Omkring 2 procent av de kvinnliga, och 5 procent av de manliga, ekonomerna driver egna verksamheter

³⁴ När fler än 20% har uppgett att ett moment saknats är detta markerat i tabellen.

³⁵ Män och kvinnor är likvärdiga i sina bedömningar av studierna på EHL men magistrarna är jämfört med kandidaterna mer nöjda med utbildningen. Företagsekonomerna värderar utbildningen något högre än övriga alumner och detta gäller för samtliga kriterier som redovisas i diagram 30.

hösten 2007. Detta kan jämföras med att drygt 5 procent av Sveriges arbetande kvinnor och 14 procent av männen är egna företagare.³⁶

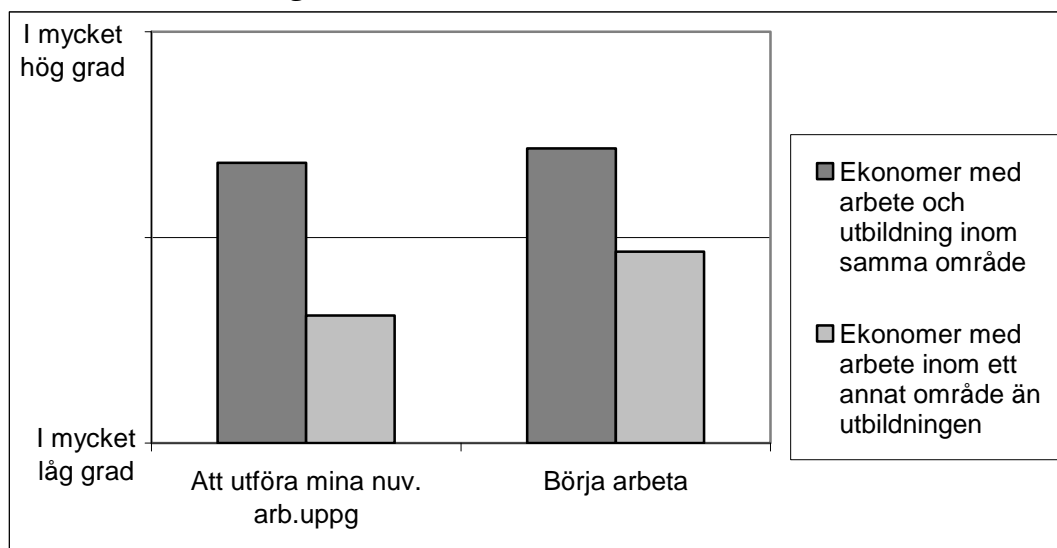
Diagram 5:6 I vilken utsträckning utbildningen har varit en bra grund för att...



Alumner med utländsk bakgrund eller från studieovana hem är inte mer tveksamma än andra i fråga om utbildningen varit en bra grund för att börja arbeta och att utföra nuvarande arbetsuppgifter. Vad som tycks vara avgörande är om man har fått ett arbete som har samma inriktning som utbildningen eller inte (diagram 5:7). De som inte fått ett arbete som är i linje med studierna värderar utbildningen lägre och de som har ett arbete med samma inriktning värderar utbildningen högre. Resultatet är föga förvånande. Inte desto mindre påminner det om att erfarenheterna på arbetsmarknaden har stor betydelse för hur utbildningen värderas några år efter examen.

³⁶Frycklund, J. Fölster, S. & Renstig, M. (2008) "Anställningstrygghet stoppar kvinnorna". Dagens Nyheter – Debatt. 2008-02-27

Diagram 5:7 I vilken grad utbildningen har varit en bra grund för att börja arbeta/utföra nuvarande arbetsuppgifter bland lundaekonomerna med arbete inom/utom utbildningsområdet



Utbildningens svaga och starka sidor ur alumnernas synvinkel

När lundaekonomerna i en ”öppen fråga” reflekterar över svagheter i utbildningen fokuserar man i första hand på en otillräcklig anknytning till arbetsmarknaden (diagram 5:8). Detta framhålls av så många som drygt 300 alumner, vilket svarar mot över 40 % av dem som medverkar i undersökningen. Framförallt efterlyser man, oavsett ämnesinriktning, praktik.

Varför existerar ingen praktik? Ett stort minus. Man hade ingen aning om vad det innebar att börja jobba. En större integration mellan företag och universitet efterfrågas alltså.

I anslutning till efterlysningen av mer praktik uttrycks också önskemål om att dra ner på de teoretiska inslagen i utbildningen. Undervisningen anses vara alltför inriktad på teori och forskarförberedelse.

Det var givetvis en teoretisk utbildning, men så här i efterhand när man arbetar kan jag tycka den var allt för teoretisk.

Även om många ekonomalumner upplever en brist på praktik skall dock noteras att just praktik inte är ett efterfrågat utbildningsmoment bland arbetsgivarna. I en nationell studie över ekonomers utbildning och arbetsmarknad gjord av Högskoleverket framhålls följande: ”Synen på praktik i utbildningen skiljer sig åt mellan studenter, som efterlyser sådan, och arbetsgivare som inte anser att den behövs.”³⁷

³⁷ Högskoleverket (2006) Ekonomer – utbildning och arbetsmarknad. Rapport 2006:11 R

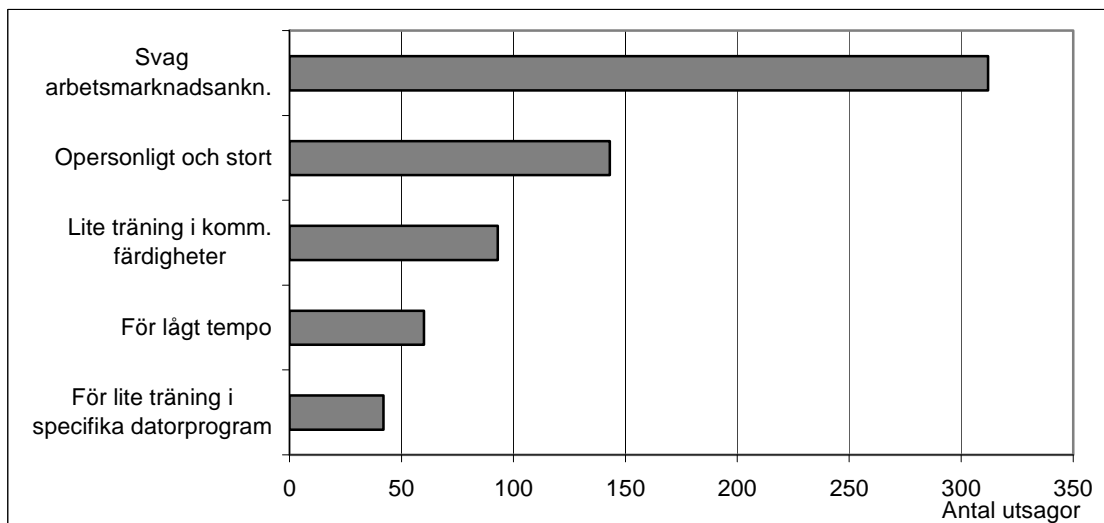
Enligt några alumner är utbildningsmiljön vid EHL alltför opersonlig. I detta sammanhang framhålls begränsad lärarledd tid, stora studentgrupper och, enligt en särskilt kritisk röst, ”korvstoppling” av kunskap. Några vänder sig också mot vad som uppfattas som ett tvång att skriva uppsatsarbeten i grupp.

Andra alumner efterfrågar mer träning i kommunikativa färdigheter. Man vill se mer rollspel, muntliga framställningar och argumentationsteknik. Andra anser att det ställs för låga krav på studenterna vid EHL och att studierna bedrivs i för lågt tempo.

Jämfört med t ex studier i språk eller på LTH så behöver man inte lägga ner så mycket tid; man kunde gott stoppa in mer material i kurserna och på så sätt öka kunskaperna för studenten inom ramen för faktiska heltidsstudier.

Vissa alumner ger också uttryck för ett otillfredsställt behov gällande träning i specifika datorprogram. Man tränas i alltför låg utsträckning i program som Excel och PowerPoint och vill att den typen av programövningar ska få större plats i utbildningen. Även andra bokförings- och redovisningsprogram nämns.

Diagram 5:8 *Utbildningens svaga sidor (de fem vanligaste utsagorna)*³⁸



De tidigare studenterna uppskattar i första hand utbildningens bredd (diagram 5:9). Samtidigt som några kritiserar teoriinslagen framhåller andra att utbildningen ger en god teoretisk grund, är allmänbildande och ger en helhetssyn över det ekonomiska området. Dessutom betonas att utbudet av kurser är stort, intressant och flexibelt med ämnesöverskridande valmöjligheter.

³⁸ Totalt besvarade 650 alumner frågan om utbildningens svaga sidor. Svaren har kategoriserats utifrån sitt innehåll och en och samma person kan förekomma i fler än en kategori i diagrammet.

Universitetets bredd. Möjligheten att studera såväl statsvetenskap som psykologi i utbildningen.

Vidare ges lärarkollegiet beröm. De beskrivs som kunniga, engagerade, trevliga och pedagogiska, i synnerhet lärare som undervisar på de mer avancerade kurserna.

Jag var väldigt imponerad av föreläsarnas kunskaper inom sina områden, väldigt kvalificerad personal.

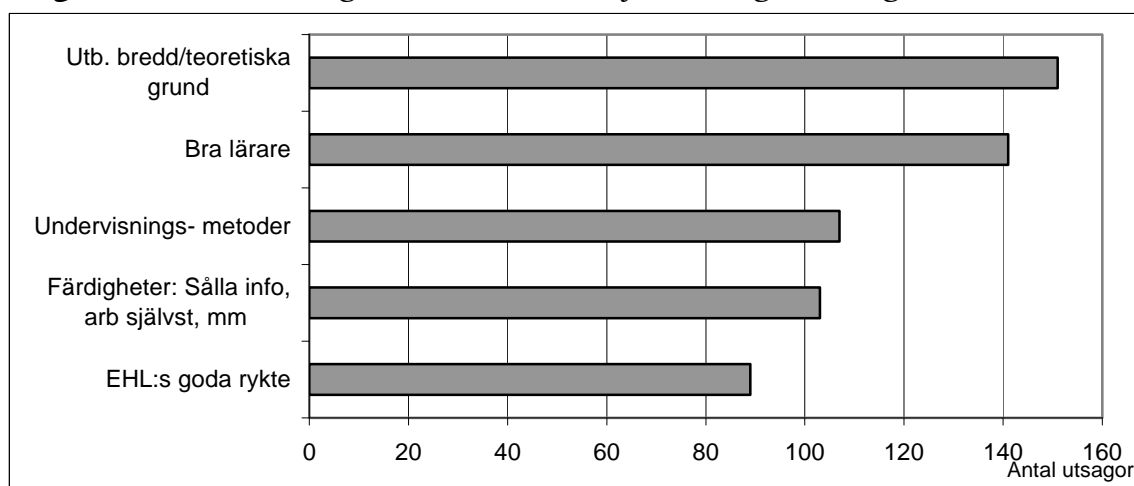
Andra framhåller undervisningsmetoderna. Case-metodiken skapar pedagogiska vinster och meningsfulla diskussioner. Grupparbeten, uppsats- och rapportskrivande har utvecklat förmågor som värdesätts både privat och på arbetsmarknaden. Undervisningsmetoderna ligger således till grund för specifika färdigheter som beskrivs som mycket viktiga. Häribland framhålls förmågan att tänka i perspektiv, att inhämta och strukturera data, att analysera information och att samarbeta med andra kring uppställda mål.

Jag har lärt mig att lära. Kan arbeta självständigt och driva arbetet framåt. Ingenting är omöjligt. Kan lösa problem.

Flera lundaekonomer värdesätter också lärosätets och utbildningens goda rykte och renommé. Man framhåller att skolan har ett starkt varumärke bland rekryterare och är en stämpel för kvalitet bland arbetsgivare. Även Lund som stad kommenteras i positiva ordalag.

Bra universitet. Gott renommé. Bra bredd. Det var kul att läsa där, troligtvis de bästa fyra åren i mitt liv.

Diagram 5:9 Utbildningens starka sidor (de fem vanligaste utsagorna)³⁹



³⁹ 591 alumner besvarade frågan om utbildningens starka sidor. Svaren har kategoriserats utifrån sitt innehåll och därför kan samma person förekomma i flera kategorier.

Referenser

Civilekonomerna i arbetslivet 2007. Rapport om civilekonomer som utexaminerades år 2003. Civilekonomerna, 2007

Frycklund, J. Fölster, S. & Renstig, M. (2008) ”Anställningstrygghet stoppar kvinnorna”. *Dagens Nyheter – Debatt*, 2008-02-27.

Från examen till arbete. En uppföljning av innehåll och relevans i utbildningar vid Lunds universitet. Utvärderingsenheten, Lunds universitet, rapport nr 2006:241

Högskoleverket (2007). *Högskoleutbildningar och arbetsmarknaden. Ett planeringsunderlag inför läsåret 2007/08*. Rapport 2007:7 R.

Högskoleverket (2006) *Ekonomer – utbildning och arbetsmarknad*. Rapport 2006:11 R.

Lärar/studentbarometern. Medicinska fakulteten. Utvärderingsenheten, Lunds universitet, rapport nr 2006:239.

Samhällsvetare i arbetslivet. Uppföljning av studenter efter avslutad utbildning. Utvärderingsenheten, Lunds universitet, rapport nr 2002:218.

SCB 2006: *Inträdet på arbetsmarknaden. Enkätundersökning våren 2006 bland examinerade från högskolan läsåret 2002/2003*. UF 86 SM 0602.

Student- och lärarbarometern. Juristutbildningen. Utvärderingsenheten, Lunds universitet, rapport nr 2007:244.

Ekonomalumn 2007

Bakgrund

1. Kön:	<input type="checkbox"/> Kvinna	<input type="checkbox"/> Man			
2. Ålder:	<input type="checkbox"/> Under 26 år	<input type="checkbox"/> 26-30 år	<input type="checkbox"/> 31-35 år	<input type="checkbox"/> 36-40 år	<input type="checkbox"/> Över 40 år
3. Vilken ekonomutbildning har du genomgått?	<input type="checkbox"/> Kandidatexamen	<input type="checkbox"/> Magisterexamen	<input type="checkbox"/> Går på forskarutbildningen	<input type="checkbox"/> Licentiat/ Doktorsexamen	
4. Vilket år tog du ut din högsta examen?	<input type="checkbox"/> 2003	<input type="checkbox"/> 2004	<input type="checkbox"/> 2005	<input type="checkbox"/> Annat _____	
5. I vilken form har du huvudsakligen bedrivit dina studier på grundutbildningen (t.o.m. kandidat- eller magisternivå)?	Inom ramen för:				
	<input type="checkbox"/> Ekonomprogrammet	<input type="checkbox"/> Fristående kurser			
	<input type="checkbox"/> Internationella ekonomiprogr.				
	<input type="checkbox"/> Annat program, vilket _____				
6. Vilket var ditt huvudämne för denna examen på grundnivå?	<input type="checkbox"/> Företagsekonomi	<input type="checkbox"/> Statistik			
	<input type="checkbox"/> Nationalekonomi	<input type="checkbox"/> Ekonomisk historia			
	<input type="checkbox"/> Handelsrätt	<input type="checkbox"/> Annat, dvs _____			

Din väg in på arbetsmarknaden

7. Har du haft något arbete som varat 6 månader eller längre sedan du avslutade din grundutbildning?	<input type="checkbox"/> Ja	<input type="checkbox"/> Nej → gå vidare till fråga 10			
8. Arbetar du kvar på ditt första arbete? (Gäller endast arbete som varat minst 6 månader.)	<input type="checkbox"/> Ja	<input type="checkbox"/> Nej			
9 a Efter hur många månader fick du ditt första arbete som varade minst 6 månader sedan du avslutade grundutbildningen vid Ekonomihögskolan?	<input type="checkbox"/> 0-1 månad	<input type="checkbox"/> 2-3 månader	<input type="checkbox"/> 4-6 månader	<input type="checkbox"/> 7-12 månader	<input type="checkbox"/> Mer än 12 månader
	<input type="checkbox"/> Jag hade redan arbete när utbildningen avslutades				

9 b Hur fick du kännedom om detta arbete?

Ange högst tre alternativ!

- Genom arbetsförmedlingen
- Genom internet (t.ex. olika jobbsajter eller företagets hemsida)
- Genom tidningsannonser
- Genom att jag på eget initiativ kontaktade arbetsgivaren
- Genom mitt examensarbete
- Genom anställda på Lunds universitet
- Genom arbetsmarknadsdagar på Ekonomihögskolan
- Genom personliga kontakter (t.ex. familj, vänner, bekanta)
- Annat, ange vad _____

9 c Vilken utbildningsnivå/examen bedömer du var tillräcklig för detta arbete?

- Grundskoleutbildning
- Gymnasieutbildning
- Kvalificerad yrkesutbildning (KY)
- Högskoleutbildning på kandidatnivå
- Högskoleutbildning på magisternivå
- Licentiat-/Doktorsexamen

10. Hur många arbeten, som varat i minst 1 månad, har du haft sedan du avslutade din grundutbildning vid Ekonomihögskolan?

- Inget arbete 1-2 arbeten 3-5 arbeten 6-10 arbeten 11 arbeten eller flera

11. Har du någon gång efter att du avslutade din grundutbildning vid Ekonomihögskolan valt att studera för att du inte fått något arbete?

- Nej Ja, mindre än 1 termin Ja, 1 termin Ja, 2 terminer eller fler

12. Har du varit arbetslös någon gång sedan du avslutade din grundutbildning?

- Ja Nej

► Om **Ja**: under cirka _____ månader

13. Har du efter din utbildning haft en arbetsledande roll i förhållande till andra personer?

- Nej
- Ja, 1-5 personer
- Ja, 6-10 personer
- Ja, 11-20 personer
- Ja, 21-100 personer
- Ja, mer än 100 personer

14. Har du arbetat utomlands någon gång sedan du avslutade din utbildning?

Flera alternativ kan anges

- Nej
- Ja, i Danmark
- Ja, inom Norden (utom Danmark)
- Ja, inom Europa (utom Norden)
- Ja, i USA
- Ja, i övriga världen

► Om **Ja**, arbetar du utomlands idag? Nej Ja, ange land _____

Nuvarande arbete

Om du är föräldraledig, tjänstledig, sjuk, semester etc men har en anställning – besvara frågorna nedan utifrån den senaste månaden som du arbetade.

15. Har du för närvarande en anställning?

- Ja, jag har anställning/eget företag
 Nej, jag är arbetslös → gå till fråga 26
 Nej, jag studerar och är utan anställning → gå till fråga 26

16. Vilken anställningsform har du haft den senaste månaden?

- Tillsvidareanställning Vikariat Provanställning
 Projektanställning Säsongsanställning Annan tidsbestämd anställning
 Eget företag
 Annat, ange vad _____

17. Vilken omfattning har din anställning?

- Heltid Deltid, ange procent: _____% Tillfällig timanställning

18. Inom vilken arbetsmarknadssektor har du arbetat den senaste månaden?

- Privat, svenskägt bolag Landsting/Region
 Privat, utländskt ägt bolag Statlig verksamhet
 Offentligt ägt bolag Organisation (t.ex. kyrklig, facklig, ideell)
 Kommunal verksamhet Internationell myndighet eller organisation
 Annat, ange vad _____

19a Hur många anställda har organisationen/företaget som du arbetade för den senaste månaden?

Uppskatta totala antalet anställda

- 0-9 10-49 50-249 250-999 1000-2499 2500-4999 Mer än 5000
 Vet ej

19b Inom vilket område är organisationen/företaget verksamt?

- Tillverkning IT/Telekom
 Parti/detaljhandel Konsultverksamhet (inkl. revisionsbyrå)
 Finansiell verksamhet Övrig serviceverksamhet
 Offentlig förvaltning Annat, vilket _____

20. Inom vilket/a område/n har dina huvudsakliga arbetsuppgifter varit den senaste månaden?

Ange högst tre alternativ!

- Administration Inköp Revision
 Ekonomifunktion IT Utbildning
 Finansiering Logistik Taxeringsarbete
 Försäljning Marknadsföring /reklam Utredning
 Företagsledning Personal /HRM Forskning
 Information/dokumentation/ journalistik Produktionsledning

- Annat, vad: _____

21. Vilken yrkestitel har du idag? _____

22. Uppskatta hur många timmar du arbetar en normal arbetsvecka? _____ timmar/vecka

23. Hur mycket tjänade du före skatt på det arbete du haft den senaste månaden?

- | | |
|--|---|
| <input type="checkbox"/> Mindre än 20 000 kr per månad | <input type="checkbox"/> 35 001-40 000 kr per månad |
| <input type="checkbox"/> 20 001-25 000 kr per månad | <input type="checkbox"/> 40 001-45 000 kr per månad |
| <input type="checkbox"/> 25 001-30 000 kr per månad | <input type="checkbox"/> 45 001-50 000 kr per månad |
| <input type="checkbox"/> 30 001-35 000 kr per månad | <input type="checkbox"/> Mer än 50 000 kr per månad |

24. I vilken utsträckning överensstämmer ditt arbete den senaste månaden med den utbildning du avslutade på Ekonomihögskolan?

- Arbetet har varit helt eller till största delen inom det område som utbildning var inriktad mot
- Arbetet har varit till viss del inom samma område som utbildningen var inriktad mot
- Arbetet har varit inom ett annat område än det som utbildningen var inriktad mot
- Min utbildning var inte inriktad mot något särskilt område

25. I vilken utsträckning har du i ditt arbete den senaste månaden haft arbetsuppgifter som ställt krav på att ...

	Inte alls	Till viss del	Till stor del	Till mycket stor del
Göra muntliga presentationer	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Göra skriftliga presentationer	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Göra presentationer på engelska	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Förklara för lekmän/icke specialister	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Använda IT för information/kommunikation	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Använda dator som arbetsverktyg	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Göra matematiska beräkningar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Bearbeta statistiskt material	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Arbeta i team/samarbeta med andra	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Självständigt lösa problem	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Argumentera och övertyga	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Medverka i verksamhetsutveckling	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Följa kunskapsutvecklingen inom arbetsområdet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Göra etiska bedömningar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Projektledning/arbetsledning	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Din utbildning vid Ekonomihögskolan

26. Hur bedömer du den färdighetsträning du fick i utbildningen vid Ekonomihögskolan när det gäller att ...

	Mycket missnöjd	Ganska missnöjd	Ganska nöjd	Mycket nöjd	Förekom ej
Göra muntliga presentationer	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Göra skriftliga presentationer	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Göra presentationer på engelska	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Förklara för lekmän/icke specialister	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Använda IT för information/kommunikation	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Använda dator som arbetsverktyg	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Göra matematiska beräkningar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Bearbeta statistiskt material	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Arbeta i team/samarbeta med andra	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Självständigt lösa problem	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Argumentera och övertyga	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Medverka i verksamhetsutveckling	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Följa kunskapsutvecklingen inom arbetsområdet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Göra etiska bedömningar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Projektledning/arbetsledning	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

27. I vilken utsträckning har utbildningen som du avslutade vid Ekonomihögskolan varit en bra grund för ...

	I mycket låg utsträckning				I mycket hög utsträckning
Att börja arbeta	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Få vidareutbildning för ett arbete	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Att utföra mina nuvarande arbetsuppgifter (<i>arbetslösa ska inte besvara frågan</i>)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Min fortsatta yrkeskarriär	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Min personliga utveckling	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Utveckling av min entreprenörsförmåga	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

28. När du ser tillbaka på dina studier på Ekonomihögskolan, hur skulle du vilja beskriva utbildningens starka respektive svaga sidor?

Starka sidor:

Svaga sidor:

Mångfaldsfrågor

29. Är någon av dina föräldrar födda i ett utomnordiskt land? Ja Nej

30. Är svenska ditt modersmål? Ja Nej

31. Vilken utbildningsbakgrund har dina föräldrar? *Om de har olika bakgrund ange den högsta*

Grundskola eller motsvarande

Högskola/universitet

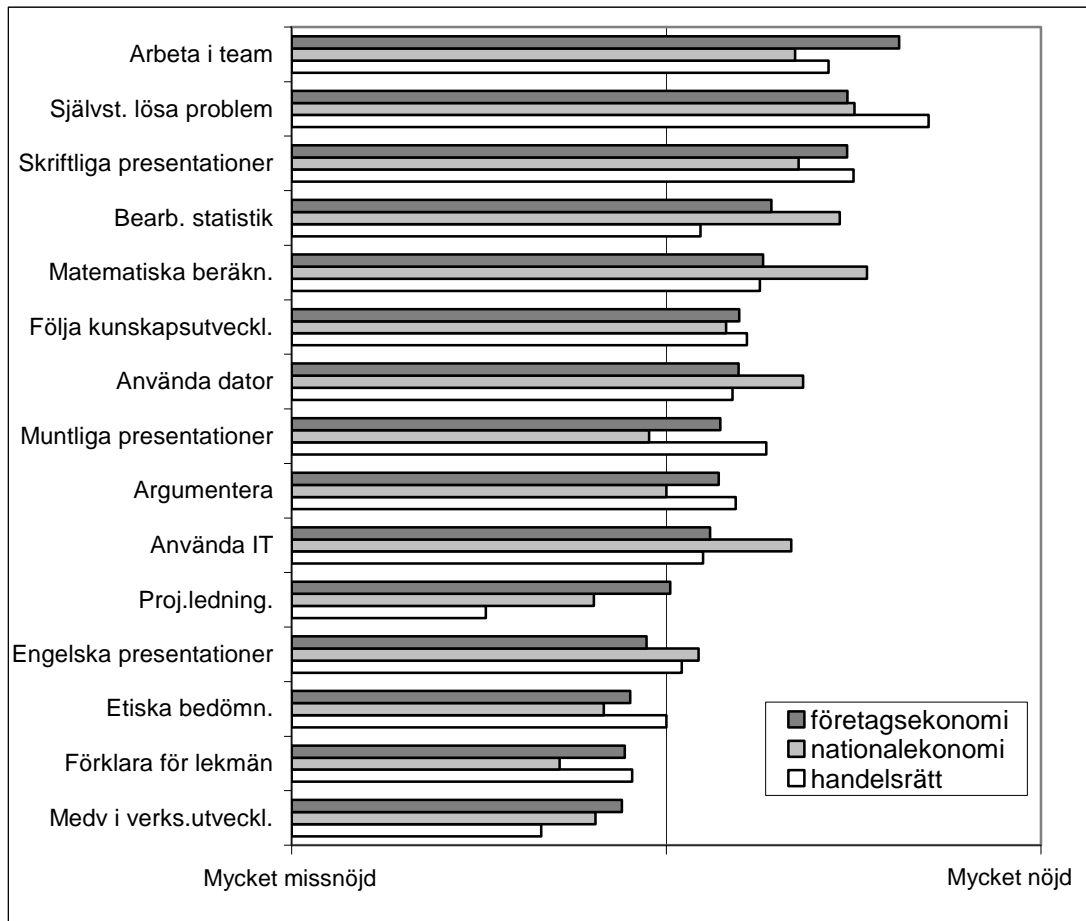
Gymnasieskola

Licentiat-/doktorsexamen

Tack för din medverkan!

Bilaga 2

Hur bedömer du den färdighetsträning du fick vid EHL med avseende på följande aspekter? Genomsnittsvärden per ämne.



www.evaluat.lu.se



LUNDS
UNIVERSITET